SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

X kadencja

Zapis stenograficzny

z posiedzenia Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej (45.)

5 stycznia 2021 r.

Warszawa 2021 r.

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy budżetowej na rok 2021 w częściach właściwych przedmiotowemu zakresowi działania komisji: 12 – Państwowa Inspekcja Pracy; 14 – Rzecznik Praw Dziecka; 31 – Praca; 44 – Zabezpieczenie społeczne; 54 – Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych; 63 – Rodzina; 72 – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego; 73 – Zakład Ubezpieczeń Społecznych; 83 – Rezerwy celowe; 85 – Budżety wojewodów ogółem, a także planów finansowych: Funduszu Pracy; Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych; Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych; Funduszu Emerytalno-Rentowego; Funduszu Prewencji i Rehabilitacji; Funduszu Administracyjnego; Funduszu Emerytur Pomostowych; Funduszu Ubezpieczeń Społecznych; Funduszu Solidarnościowego; Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (druk senacki nr 294, druki sejmowe nr 640, 785 i 785-A).

(*Początek posiedzenia o godzinie 10 minut 11*)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Jan Filip Libicki)

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dzień dobry.

Szanowni Państwo, otwieram posiedzenie senackiej Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej.

Witam na pierwszym posiedzeniu w nowym roku.

Najpierw chciałbym serdecznie przeprosić za drobne opóźnienie, ale ono wynika z tego, że przedłużyły się obrady Komisji Kultury i Środków Przekazu, która miała swoje posiedzenie w tej sali. Tak że to się stało z przyczyn niezależnych od nas.

Najpierw pozwolę sobie... Ponieważ jestem dzisiaj tutaj, na sali sam, tak więc tym bardziej należy przeczytać te wszystkie formuły, które dotyczą przeprowadzania posiedzenia w sposób zdalny.

(Głos z sali: To są goście, którzy zadeklarowali zdalny udział...)

Dobrze, dobrze. Lista gości to za chwilę...

Informuję, że posiedzenie komisji jest transmitowane w internecie.

Proszę o informację, czy na sali znajdują się osoby wykonujące zawodowo działalność lobbingową w rozumieniu ustawy o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

Na sali takich osób nie widzę.

Jak rozumiem, zdalnie takie osoby też nie uczestniczą.

Szanowni Państwo, chciałbym teraz sprawdzić, czy wszyscy senatorowie oraz goście, którzy chcieli wziąć udział w posiedzeniu komisji w sposób zdalny – witamy pana senatora Majera – zostali już włączeni do posiedzenia.

Tak?

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Dziękuję bardzo. Widzę, że zostali włączeni.

Zapraszam pana przewodniczącego... Albo lepiej tam, z tytułu trzymania dystansu.

Wszystkich państwa senatorów oraz gości obradujących zdalnie proszę o upewnienie się, czy państwa iPady lub komputery są podłączone do zasilania, a kamery w nich włączone. Proszę także o zapewnienie takiego położenia iPada lub komputera oraz obiektywu kamery, aby byli państwo widoczni podczas połączenia.

Zapisywanie się do głosu przez senatorów oraz gości biorących udział w posiedzeniu w sposób zdalny, może nastąpić przez czat w aplikacji lub werbalnie.

Zabranie głosu przez senatora lub gościa biorącego udział w posiedzeniu komisji w sposób zdalny będzie możliwe dopiero po jego udzieleniu przez przewodniczącego komisji.

Przed zabraniem głosu proszę państwa o samodzielne włączenie mikrofonu. Po skończonej wypowiedzi proszę wyłączyć mikrofon.

Poprawki senatorowie mogą przesyłać na adres mailowy podany w przekazanej państwu informacji o zdalnym posiedzeniu komisji z potwierdzonego konta e-mailowego. Złożenie poprawek należy zaanonsować na czacie lub werbalnie. W temacie maila proszę wpisać skrót komisji, na posiedzenie której kierują państwo poprawkę, oraz tytuł ustawy.

Przypominam ponadto, że do dyspozycji senatorów obradujących zdalnie jest specjalny numer telefonu, pod którym możecie państwo dokonywać zgłoszeń problemów technicznych.

Tyle wstępnych komunikatów technicznych.

W programie naszego dzisiejszego posiedzenia jest prezentacja tych części budżetu, które przynależą tematycznie do obszaru działania naszej komisji.

Będziemy obradować w sposób następujący: najpierw będziemy prosić przedstawicieli poszczególnych instytucji... Tzn. najpierw przedstawiciel danej instytucji, potem senator koreferent. Choć myślę, że może lepiej nazwać to, co będą mówili senatorowie, uwagami do danej części budżetu, a nie koreferatem, zwykle tak to jest. I tak po kolei wszystkie te części będziemy omawiać, jak co roku.

Chciałbym zakończyć nasze posiedzenie do godziny 13.00. Mam nadzieję, że pójdzie nam to sprawnie.

Czy są jakieś uwagi do tak przedstawionego porządku obrad? Nie.

Dziękuję bardzo.

W takim razie pozwolę sobie jeszcze przywitać gości. Ale...

(Głos z sali: Do pierwszego punktu, Panie Przewodniczący...)

To jest do pierwszego punktu?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Dobrze, aha, rozumiem. Dobrze.

W takim razie w pierwszej kolejności Państwowa Inspekcja Pracy.

Państwową Inspekcję Pracy reprezentuje pan Jarosław Leśniewski, zastępca Głównego Inspektora Pracy, a koreferentem, czy też osobą przedstawiającą uwagi jest pani senator Bogusława Orzechowska.

Proszę w takim razie, pana inspektora Leśniewskiego o zabranie głosu i przedstawienie stosownej części budżetu.

Proszę bardzo.

ZASTĘPCA GŁÓWNEGO
INSPEKTORA PRACY
JAROSŁAW LEŚNIEWSKI

Panie Przewodniczący! Panie i Panowie Senatorowie!

Na wstępie pragnę przeprosić za nieobecność pana ministra Andrzeja Kwalińskiego, który ze względu na chorobę nie może wziąć udziału w dzisiejszym posiedzeniu. W jego imieniu mam przyjemność prezentować Wysokiej Komisji projekt budżetu Państwowej Inspekcji Pracy na 2021 r.

Ze względu na napięty harmonogram posiedzenia mam przygotowane 2 wystąpienia. Jedno szersze, w pierwszej kolejności omawiające pokrótce informacje zawarte w przedłożonym państwu materiale, a następnie zmiany dokonane decyzją Komisji Finansów Publicznych, oraz drugie, w którym prezentuje tylko zmiany dokonane w planie wydatków podczas prac Sejmu.

Wziąwszy pod uwagę czas przeznaczony dla części 12 i 14 budżetu, przedstawię tylko nasze stanowisko dotyczące zmniejszenia budżetu Państwowej Inspekcji Pracy. Jesteśmy jednak gotowi, aby odpowiedzieć na ewentualne pytania dotyczące planów wydatków na 2021 r.

Wysoka Komisjo, w toku prac nad rządowym projektem ustawy budżetowej na 2021 r. budżet Państwowej Inspekcji Pracy po stronie wydatków został zmniejszony o kwotę 24 milionów 376 tysięcy zł, w tym świadczenia na rzecz osób fizycznych zostały zmniejszone o kwotę 315 tysięcy zł; wynagrodzenia – o kwotę 10 milionów 429 tysięcy zł; a pozostałe wydatki bieżące – o kwotę aż 13 milionów 632 tysięcy zł.

W obecnej sytuacji budżetu państwa trudne, ale zrozumiałe są decyzje o nieprzyznaniu środków na planowany wzrost zatrudnienia o 40 etatów. Trudniej jest przyjąć fakt obniżenia funduszu wynagrodzeń o 3-procentowy fundusz nagród, co przy przewidywanej inflacji spowoduje znaczący spadek płacy realnej pracowników realizujących jakże trudne i odpowiedzialne zadania, nawet w okresie pandemii. Zrozumiałe jest również ograniczenie wydatków rzeczowych jednostek, jednakże zbyt drastyczne ich ograniczenie, które ma miejsce w przypadku naszego urzędu, wobec nowych, niezbędnych do poniesienia wydatków może negatywnie wpłynąć na funkcjonowanie jednostki.

Szanowni Państwo, myślę, że pozostawienie budżetu Państwowej Inspekcji Pracy w takim kształcie nie pozwoli na realizację wszystkich naszych zadań, np. w zakresie prewencyjno-promocyjnym. Mam nadzieję, że nie w zakresie kontroli. Już w 2020 r. ze względu na zmniejszenie przedłożonego budżetu urzędu o ponad 9 milionów zł mogły nastąpić trudności z ich realizacją. Gdyby nie pandemia i ograniczenia działalności kontrolnej, współpracy międzynarodowej, szkoleń i brak pozytywnego wyniku przetargu na wsparcie elektronicznego obiegu dokumentów, trudno byłoby zrealizować wszystkie zaplanowane zadania.

Zmniejszenie pozostałych wydatków bieżących na 2021 r. przy nowych wydatkach w kwocie około 7 milionów zł, które nie występowały w ubiegłym roku, takich jak

pracownicze plany kapitałowe, wsparcie elektronicznego obiegu dokumentów, jak również przy wzroście cen towarów i usług, większym, niż przyjęto przy opracowaniu budżetu, czy kursie dewiz, znacząco może utrudnić działalność urzędów... Jeżeli nie skończy się pandemia, będziemy również zmuszeni przeznaczyć znaczne środki na wydatki związane z ochroną pracowników, których nie przewidzieliśmy w projekcie budżetu. Z dokonanej przez nas analizy wynika, że roczne koszty zabezpieczenia będą znacznie wyższe niż przyjęte w projekcie budżetu. Wytyczne ministra finansów oraz przyjęte przez urząd założenia do opracowania projektu budżetu na przyszły rok złożone w Ministerstwie Finansów na początku sierpnia zeszłego roku nie uwzględniły tak gwałtownego rozwoju pandemii COVID-19 i konieczności zaplanowania znacznych wydatków związanych z ochroną pracowników inspekcji.

Panie Przewodniczący, Panie i Panowie Senatorowie, rozumiemy sytuację budżetu państwa, rozumiemy likwidację 3-procentowego funduszu nagród, brak wzrostu zatrudnienia. Musimy się z tym pogodzić. Jednakże tak znaczące zmniejszenie wydatków bieżących może rodzić trudności w funkcjonowaniu urzędu. Gdyby nie nowe wydatki konieczne do poniesienia w 2021 r., mając na uwadze trudną sytuację budżetu, nie prosiłbym państwa o pomoc w przywróceniu części kwot. Jednak ze względu na konieczność zabezpieczenia zadań urzędu proszę Wysoką Komisję o podjęcie działań mających na celu przywrócenie w części 12 budżetu państwa „Państwowa Inspekcja Pracy", przynajmniej kwoty 5 milionów zł w grupie wydatków bieżących, tj. kwoty, której nie bylibyśmy w stanie wygospodarować w ramach przesuwania wydatków.

Dziękuję za wysłuchanie. Pozostaję wraz ze współpracownikami w gotowości do udzielenia odpowiedzi na ewentualne pytania.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Bardzo dziękuję, Panie Inspektorze.

Proszę w takim razie panią senator Bogusławę Orzechowską o przedstawienie uwag do wystąpienia pana inspektora.

SENATOR
BOGUSŁAWA ORZECHOWSKA

Panie Przewodniczący! Panie Inspektorze! Szanowni Państwo!

Zapoznałam się z całym projektem budżetu państwa na rok 2021, zarówno z projektem dochodów, jak i z projektem wydatków. Jeśli chodzi o porównanie planu na 2021 r... Jest planowany wzrost dochodów o 10,6%, a wzrost wydatków – o niecałe 5%. Zgadzam się z panem inspektorem odnośnie tego, że plan finansowy będzie bardzo trudny dla Państwowej Inspekcji Pracy, bardzo trudna będzie realizacja wszelkich planów, które są. Myślę, że będziemy musieli się zastanowić i ewentualnie skierować do Ministerstwa Finansów pytanie odnośnie do tego, czy jest możliwość przywrócenia kwoty pierwotnie planowanej, jeśli chodzi o wydatki, szczególnie te, o których pan inspektor mówił, czyli wydatki bieżące. Chodzi tu o tę kwotę 5 milionów zł. Niemniej jednak myślę, że stosownie do tego, jak trudna jest w tej chwili sytuacja finansowa w związku z epidemią COVID-19, trzeba by było się też zastanowić, czy jednak nie zostawić tego planu w tej postaci, którą tu mamy.

Tak że ja wnioskuję o to, żeby przyjąć plan na rok 2021, a w międzyczasie współpracować z Ministerstwem Finansów w kwestii planu zwiększenia środków na te wydatki bieżące, które dotyczą Państwowej Inspekcji Pracy i pełnej realizacji celów oraz zadań tej inspekcji. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Bardzo dziękuję.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby zabrać głos w części „Państwowa Inspekcja Pracy"?

Pani senator Kochan. Proszę bardzo.

Po pani senator Kochan ja pozwolę sobie zabrać głos.

Proszę bardzo, Pani Przewodnicząca.

SENATOR
MAGDALENA KOCHAN

Bardzo dziękuję.

Chciałabym dołączyć do głosu pani senator Orzechowskiej. Tak, Państwowa Inspekcja Pracy ma sporo zadań, związanych także z okresem pandemii, i uważam, że niedofinansowanie tej służby jest błędem. W związku z tym uważam, że powinna być poprawka komisyjna. Co do tego, w jaki sposób ją zapisać, pewnie poprosilibyśmy kolegów z Komisji Budżetu i Finansów Publicznych lub państwa legislatorów, bo na pewno trzeba wskazać i wysokość potrzebnych środków, i miejsce z którego te środki mielibyśmy zaczerpnąć.

Tak więc uważam, że powinniśmy dofinansować Państwową Inspekcję Pracy, powinniśmy zastanowić się nad tym, jak to zrobić.

Z powodu różnych technicznych problemów nie całość wystąpienia pana inspektora słyszałam, w związku z czym nie wiem, o jakich kwotach mówimy. Teraz łącza są już naprawione i wszystko będzie w porządku, ale chciałabym wiedzieć, o jakich kwotach mówimy.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dziękuję bardzo.

Ja sobie pozwolę zabrać głos i ewentualnie po naszych wystąpieniach udzielę głosu panu inspektorowi. Ja chcę powiedzieć, współbrzmiąc tutaj z panią przewodniczącą Magdaleną Kochan, tak: ta informacja, którą nam przekazał pan inspektor... To, o czym mowa, jest w moim przekonaniu do naprawienia poprzez zgłoszenie poprawki na posiedzeniu plenarnym. I myślę, że taką poprawkę zgłosimy.

Ja chciałbym pana inspektora zapytać o jedną kwestię. Bo wszyscy żyjemy w cieniu pandemii. Czy państwu z tytułu sytuacji pandemii przybyło zadań? Czy np. kontrolujecie także kwestię przestrzegania w poszczególnych miejscach pracy tych wszystkich ograniczeń pandemicznych, ewentualnie stosowania środków ochronnych? Bo jeżeli tak jest, to w tej sytuacji obcinanie państwu budżetu wydaje się tym bardziej niezrozumiałe. Ale chciałbym zapytać właśnie, na ile państwu przybyło zadań z tytułu pandemii.

Czy jeszcze ktoś z państwa senatorów, oprócz pani przewodniczącej Magdaleny Kochan i mnie, chciałby zabrać głos w tym punkcie? Bo potem byśmy oddali głos panu inspektorowi, żeby odpowiedział zbiorczo.

Nie widzę chętnych.

Panie Inspektorze, bardzo proszę o udzielenie odpowiedzi.

ZASTĘPCA GŁÓWNEGO
INSPEKTORA PRACY
JAROSŁAW LEŚNIEWSKI

Szanowni Państwo, jak w swoim wystąpieniu, na końcu podkreślałem, oczywiście, my rozumiemy sytuację budżetu państwa. Niemniej jednak prosilibyśmy Wysoką Komisję o przywrócenie w części 12, w grupie wydatków bieżących, no, przynajmniej 5 milionów zł. To jest kwota, która – no, tak oszacowaliśmy – pozwoliłaby spokojnie zrealizować, pomimo tak niskiego budżetu, nasze zadania.

Odpowiadając na pytanie: oczywiście, prowadzimy takie kontrole. Na przyszły rok zaplanowaliśmy kontrole związane...

(*Zakłócenia w trakcie wypowiedzi*)

...działania zarówno w zakresie kontroli tego, czy pracodawcy przestrzegają wymogów związanych z wyposażeniem pracowników w środki ochrony zabezpieczające przed pandemią... To jest nasz taki sztandarowy temat związany z bezpieczeństwem i higieną pracy. I drugi temat, równie ważny, to jest to, czy pracodawcy przestrzegają postanowień związanych z tarczami określonych w zeszłym roku. To jest taki drugi temat, prawny, który rozpoczynamy od tego roku jako temat nowy, również związany z funkcjonowaniem przedsiębiorców w okresie pandemii.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Bardzo dziękuję.

W takim razie ja chciałbym podtrzymać swoją wcześniejszą deklarację, że będziemy zgłaszali wnioski dotyczące tego punktu w debacie plenarnej.

Czy, że tak powiem... Chciałbym zapytać członków komisji, czy państwo uważacie, że lepiej będzie, jeżeli będziemy po każdym punkcie wyrażać akceptację w głosowaniu, czy po prostu...

(Głos z sali: Jeszcze pani senator Kochan.)

Jeszcze pani senator Kochan, tak?

Proszę bardzo, Pani Przewodnicząca.

SENATOR
MAGDALENA KOCHAN

Tak, tak. Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący. Chciałabym zgłosić swój akces do wspólnego opracowania tej poprawki, która uwzględniałaby wnioskowaną kwotę. Bo, Panie Przewodniczący, pewnie każdy z senatorów ma do tego prawo, ale też mocniej wybrzmiałby głos całej komisji. Nie stawiam takiego wniosku, ale zdecydowanie podkreślam, że chciałabym być współautorem wniosku o zmianę w tym zakresie. Wydaje się, że komisyjny głos byłby w tej sprawie... no, więcej by ważył, że tak powiem. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Bardzo dziękuję.

Ja mogę powiedzieć tyle, że z przyjemnością z panią przewodniczącą i ewentualnie z tymi członkami komisji, którzy będą gotowi podpisać się pod takim wnioskiem, taki wniosek złożę. Niemniej jednak ze względu... Myślę, że nie będziemy w tej chwili, na posiedzeniu komisji...

(Senator Magdalena Kochan: Okej.)

... podejmować takiej decyzji. Ale ja deklaruję, że z przyjemnością z panią przewodniczącą taki wniosek złożę. A sprawozdając to na posiedzeniu Komisji Budżetu i Finansów Publicznych dzisiaj, o godzinie 15.00, ja poruszę tę kwestię, że planujemy, w wyniku tego, co tutaj dzisiaj padło, taki wniosek na posiedzeniu plenarnym złożyć.

Dziękuję.

Czy są jeszcze jakieś...

(Senator Magdalena Kochan: Bardzo dziękuję.)

...osoby, senatorowie, którzy chcieliby zabrać głos w tym punkcie? Nie.

Chciałbym zapytać członków komisji, czy państwo uważacie, że po każdej części powinniśmy poddawać tę część pod głosowanie, czy ewentualnie, skoro nie ma jak na razie kontrowersji i wniosków, powinniśmy głosować tylko w momencie, w którym takie wnioski się pojawią, a jeśli się nie pojawią, to głosować zbiorczo, na końcu. Czy takie postawienie tej sprawy państwa satysfakcjonuje?

(Głos z sali: Tak.)

Dziękuję. W takim razie będziemy tak robić, bardzo dziękuję.

Przechodzimy do następnej części – „Rzecznik Praw Dziecka".

Pan rzecznik deklarował, że przybędzie osobiście. Jak na razie go nie ma, więc proponuję, żebyśmy tę część odłożyli na bok, czekając na przybycie pana rzecznika.

I w tej chwili mamy część następną, czyli „Praca", a także plan finansowy Funduszu Pracy.

Witam panią Iwonę Michalak, sekretarza stanu z Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii. Pani minister zdalnie?

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Tak, dobrze.

Dzień dobry, Pani Minister.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii Iwona Michałek: Witam.)

Proszę bardzo.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii Iwona Michałek: Nazywam się Iwona Michałek, chciałabym zwrócić uwagę...)

Oczywiście, że tak. Trudno jest jednocześnie mieć maskę na twarzy i okulary, tak więc... Bardzo przepraszam. Wszystkiego dobrego.

Proszę bardzo.

(*Zakłócenia w trakcie wypowiedzi*)

Jakieś problemy techniczne?

Pani Minister, proszę bardzo.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE ROZWOJU,
PRACY I TECHNOLOGII
IWONA MICHAŁEK

Witam.

Szanowny Panie Przewodniczący, omawiany projekt planu finansowego Funduszu Pracy stanowi załącznik nr 13 do ustawy budżetowej. Przewiduje się, że na początek 2021 r. stan Funduszu Pracy wyniesie 26 miliardów 673 miliony 803 tysiące zł, tj. o 3 miliardy 865 milionów 300 tysięcy zł więcej niż w roku 2020. Na stan funduszu składają się: środki pieniężne – 17 miliardów 598 milionów 803 tysiące zł, spadek w stosunku do roku 2020 o 1 miliard

139 milionów 700 tysięcy zł; należności – 9 miliardów 130 milionów zł; i zobowiązania – 55 milionów zł.

Przychody z Funduszu Pracy planowane są w wysokości 7 miliardów 41 milionów 829 tysięcy zł i pochodzić będą z następujących źródeł: wpływy ze składek na Fundusz Pracy – 5 miliardów 700 milionów zł; środki otrzymane z Unii Europejskiej z tytułu realizacji projektów na rzecz przeciwdziałania bezrobociu współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego –1 miliard 41 milionów 829 tysięcy zł; pozostałe przychody, m.in. odsetki od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych, wpłaty z tytułu kar i grzywien, zwrot środków z rozliczeń z okresów poprzednich – 300 milionów zł, w tym 120 milionów zł to są odsetki od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych, w tym od zarządzania terminowego w Ministerstwie Finansów.

Projekt planu przewiduje, że koszty Funduszu Pracy wyniosą 10 miliardów 968 milionów 630 tysięcy zł, to jest o 1 miliard 868 milionów 630 tysięcy zł więcej w stosunku do kosztów ujętych w ustawie budżetowej na rok 2020. W ramach tej kwoty finansowane będą w szczególności zasiłki dla bezrobotnych, łącznie ze składkami na ubezpieczenie społeczne, w kwocie 3 miliardy 670 milionów zł, wzrost w stosunku do ustawy budżetowej z 2020 r. o 143%, tj. o 2 miliardy 160 milionów zł. Planowana wysokość kosztów z tego tytułu skalkulowana została przy założeniu stopy bezrobocia na koniec 2021 r. na poziomie 7,5% – ta ujęta na koniec roku 2020 to 5,1% – i przeciętnej wysokości zasiłku na poziomie 1327 zł 50 gr.

W ramach wspomnianej kwoty finansowane będą również zasiłki i świadczenia przedemerytalne łącznie z kosztami obsługi, w kwocie 1 miliard 146 milionów 341 tysięcy zł. I tu jest spadek w stosunku do ustawy budżetowej na rok 2020 o 7,6%, tj. o 93 miliony 659 tysięcy zł.

Finansowane będą również pozostałe świadczenia obligatoryjne, czyli dodatki aktywizacyjne, świadczenia integracyjne, refundacje składek dla zwalnianych rolników, w łącznej kwocie 168 milionów 100 tysięcy zł. Tu jest wzrost w stosunku do ustawy budżetowej z 2020 r. o 7,8%, tj. o 12 milionów 200 tysięcy zł.

Finansowane będą również aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w kwocie 4 miliardy 351 milionów 402 tysiące zł; spadek w stosunku do ustawy budżetowej na 2020 r. o 17,5%, tj. o 921 milionów 943 tysiące zł. Główną przyczyną spadku planowanej na 2021 r. ogólnej kwoty kosztów aktywnych form jest zaprzestanie finansowania lekarzy, dentystów, pielęgniarek i położnych.

Z omawianego funduszu finansowane będą również koszty funkcjonowania publicznych służb zatrudnienia w kwocie 181 milionów 857 tysięcy zł oraz będą również pozostałe zadania w kwocie 269 milionów 930 tysięcy zł. I tu jest spadek w stosunku do ustawy budżetowej na 2020 r. o 9,9%, tj. o 29 milionów 825 tysięcy zł.

Ponadto, w projekcie funduszu na rok 2021 uwzględniono koszty Pracowniczych Planów Kapitałowych w wysokości 1 miliard 181 milionów zł.

Na koniec 2021 r. stan Funduszu Pracy planowany jest w wysokości 22 miliardy 747 milionów 2 tysiące zł, tj. o 4 miliardy 188 milionów 256 tysięcy zł mniej niż w ustawie budżetowej na rok 2020. Na stan funduszu składają się środki pieniężne w kwocie 13 miliardów 877 milionów 2 tysiące zł, należności w kwocie 8 miliardów 925 milionów zł i zobowiązania w kwocie 55 milionów zł.

W 2020 r. wolne środki z Funduszu Pracy lokowane...

(Głos z sali: W 2021...)

... w 2021 r., przepraszam. W 2021 r. wolne środki z Funduszu Pracy lokowane będą w formie zarządzania terminowego u ministra finansów, na podstawie rozporządzenia ministra finansów z dnia 15 kwietnia 2011 r. w sprawie wolnych środków niektórych jednostek sektora finansów publicznych przyjmowanych przez ministra finansów w depozyt lub zarządzanie. Przewiduje się, że na dzień 31 grudnia 2021 r. w formie zarządzania terminowego u ministra finansów będzie kwota 11 miliardów 100 milionów zł. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Bardzo dziękuję, Pani Minister.

Koreferentką w tej części jest pani senator Dorota Tobiszowska.

Proszę bardzo, Pani Senator, o uwagi do wystąpienia pani minister i do tej części budżetu. Dziękuję bardzo.

(*Głos z sali*: Chyba jej nie ma...)

Dobrze. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos odnośnie do wystąpienia pani minister? Bo pani senator Tobiszowskiej nie ma przed komputerem, w związku z tym nie może ona przedstawić swojego koreferatu.

Jeśli nie ma głosów, to, jak myślę, zamkniemy tę część i przejdziemy do części następnej, a tę uznamy za omówioną.

Dobrze. Dziękuję bardzo.

Chciałbym tylko prosić sekretariat o skontaktowanie się z panem rzecznikiem praw dziecka, kiedy będzie to możliwe.

Przechodzimy w takim razie do następnej części. Część 44 „Zabezpieczenie społeczne".

Witam pana ministra Stanisława Szweda z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, naszego stałego gościa, ze współpracownikami.

Proszę o przedstawienie wspomnianej części budżetu.

Koreferentem, który będzie przedstawiał uwagi w tym punkcie, będzie pan senator Artur Dunin.

Proszę bardzo, Panie Ministrze.

(*Zakłócenia w trakcie wypowiedzi*)

Drobne problemy techniczne, ale zaraz je rozwiążemy.

Panie Ministrze?

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Stanisław Szwed*: Teraz jestem słyszalny?)

Teraz tak, Panie Ministrze. Ale proszę od początku, bo początku pana wypowiedzi nie słyszeliśmy.

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Stanisław Szwed*: Tak, ale zniknął mi ekran, muszę jeszcze wrócić...)

Dobrze.

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Stanisław Szwed*: O, teraz. Teraz już jest wszystko w porządku, widzę.)

Wszystko się zgadza. Dzień dobry, szczęśliwego nowego roku.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ
STANISŁAW SZWED

Dzień dobry, witam pana przewodniczącego, Wysoką Komisję, wszystkich państwa.

Zarówno w części „Zabezpieczenie społeczne", jak i w części „Rodzina", jak myślę, najważniejszą informacją jest taka, że mimo bardzo trudnego budżetu państwa nie oszczędzaliśmy na sprawach społecznych i wszystkich programach, które prowadziliśmy w 2020 r. Te programy będą kontynuowane również w tym roku, środki tegoroczne będą podobne lub zwiększone, będą także dodatkowe środki na dodatkowe programy, o których króciutko powiem.

Powiem teraz o tych najważniejszych kwestiach, które wynikają z części 44 i 63. W tej pierwszej części, „Zabezpieczenie społeczne", jeśli chodzi o kwoty, to jest ponad 878 milionów zł. Jest to kwota wyższa o 25 milionów zł w stosunku do poprzedniego roku. Główną częścią jest tutaj dotacja do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w kwocie 700 milionów zł.

W innych kwestiach... Jeśli chodzi o plan Funduszu Solidarnościowego, przewidujemy wzrost stanu środków na początek tego roku, będzie to kwota 29,5 miliarda zł. Stan ten powiększą przychody funduszu, w kwocie 20 miliardów 300 milionów zł. Planujemy uzyskać z wpływów ze składki na Funduszu Solidarnościowy 8,3 miliarda zł, z daniny solidarnościowej – 1 miliard 800 milionów zł, z dotacji z budżetu państwa – 1,5 miliarda zł, a z pozostałych przychodów i innych zwiększeń, w tym umorzenia pożyczki z Funduszu Rezerwy Demograficznej na podstawie ustawy okołobudżetowej – prawie 8,7 miliarda zł.

Jeżeli chodzi o wydatki Funduszu Solidarnościowego, przewidujemy dodatkowe roczne świadczenie pieniężne dla emerytów i rencistów, czyli tzw. trzynastą emeryturę i planowaną czternastą emeryturę – na to przeznaczamy kwotę 23 miliardów zł; świadczenie uzupełniające dla osób niezdolnych dla samodzielnej egzystencji, wraz z kosztami obsługi – 5 miliardów 100 milionów zł; rentę socjalną i zasiłek pogrzebowy – 4 miliardy 700 milionów zł. Mówię o tych najważniejszych zmianach.

Planujemy, że stan środków pieniężnych Funduszu Solidarnościowego na koniec roku wyniesie 7 miliardów 700 milionów zł.

Jeżeli pan przewodniczący pozwoli, to od razu omówię część 63 „Rodzina".

(*Przewodniczący Jan Filip Libicki*: Proszę bardzo.)

Tutaj, w tej części, jak myślę, najważniejsze kwestie to utrzymanie programu „Rodzina 500+"

– to jest kwota 41 miliardów zł. Tu jest podobny wzrost... podobna kwota jak w tym roku. Wzrost o 100 milionów zł. 6,5 miliona dzieci będzie z tego programu korzystało. Świadczenia rodzinne – 13 miliardów 400 milionów zł, wzrost o 200 milionów zł. Jeśli chodzi program „Dobry start", czyli tak zwaną wyprawkę szkolną, jest to kwota 1 miliard 400 milionów zł. Też na podobnym poziomie jak w ubiegłorocznym budżecie. Opieka nad dziećmi w wieku do lat 3 – kwota 300 milionów zł i dodatkowo jeszcze 150 milionów, czyli łącznie kwota 450 milionów zł. Taki sam poziom jak w roku 2020. Pomoc społeczna – 4 miliardy 800 milionów zł. Program „Za życiem" – 542 miliony zł. Zespoły do spraw orzekania, realizacja karty parkingowej i legitymacji osób niepełnosprawnych – kwota 196,5 miliona zł. Karta Dużej Rodziny – 43 miliony 800 tysięcy zł. Utrzymujemy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych – kwota 100 milionów zł. I świadczenie uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji – 5 miliardów 100 milionów zł.

O pomocy społecznej i tych kwotach już państwu mówiłem. Jeśli chodzi o rezerwy celowe, to w rezerwach celowych najważniejsze kwestie to oczywiście utrzymanie środków na działania, które podejmujemy w ramach programów. Czyli, generalnie, jeśli chodzi o środki, które zaplanowaliśmy w budżecie państwa na zadania związane z zabezpieczeniami społecznymi i z rodziną, są one na podobnym poziomie jak w roku 2020 lub wyższe, wynikające z zapotrzebowania. Dodatkowo planowana jest czternasta emerytura, która ma być wypłacana w listopadzie.

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Bardzo dziękuję.

Ponieważ pan minister omówił tutaj 3 obszary zadań naszej komisji, które jako koreferenci mieliśmy omawiać, po kolei, pan senator Dunin, ja i pan senator przewodniczący Ryszard Majer, w związku z tym poproszę pana senatora Dunina o komentarz do części „Zabezpieczenie społeczne".

Proszę bardzo, Panie Senatorze.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Dobrze, to w takim razie ja przejdę do swojej części.

Ale zanim do tej części przejdę, chcę wyrazić tutaj publicznie pewne zdziwienie. Otóż dowiedzieliśmy się w trakcie trwania posiedzenia komisji, że pan rzecznik praw dziecka, pan Mikołaj Pawlak, nie pojawi się na naszym dzisiejszym posiedzeniu. Jestem tym zdziwiony, bo pan minister Pawlak dzwonił do mnie jeszcze dzisiaj rano, omawiając pewne aspekty swojego wystąpienia, i w żaden sposób nie zostałem poinformowany o tym, że nie będzie tutaj osobiście. Traktowałem to jako coś oczywistego. Uważam to za sytuację zupełnie zaskakującą, ponieważ do tej pory nigdy nie było tak, aby część budżetu, którą omawiamy na posiedzeniu komisji, nie miała swojego reprezentanta, reprezentanta danej instytucji, który by to referował. I żeby dana instytucja mówiła, że jej reprezentant czy szef po prostu nie przyjdzie. A taką informację otrzymaliśmy przed chwilą. Ja będę się domagał wyjaśnień, pisemnie, jako przewodniczący komisji, a także poruszę tę kwestię na posiedzeniu plenarnym w debacie budżetowej. Bo nie może być tak, że są koreferenci z naszej strony, a nie ma przedstawiciela instytucji, który powinien swój budżet referować. I tej sprawy tak nie zostawię. To chciałbym bardzo jasno zadeklarować.

A teraz: czy jest pan senator Dunin?

(Głos z sali: Nie.)

Nadal nie ma, tak? Jakbyście państwo mogli w takim razie do niego zadzwonić...

A ja pozwolę sobie przejść do Funduszu Solidarnościowego.

Ja w zasadzie mam jedno pytanie, odnośnie do Funduszu Rezerwy Demograficznej, które zamierzałem zadać, kiedy będziemy omawiali kwestię ZUS i tego obszaru. Bo, jak wiemy, na początek swojego funkcjonowania Fundusz Solidarnościowy zaciągnął pożyczkę w Funduszu Rezerwy Demograficznej, i to dość sporą. Ta pożyczka widnieje w zapisach budżetowych Funduszu Rezerwy Demograficznej. Szczerze mówiąc, nie do końca pamiętam, od którego roku miało nastąpić spłacanie tej pożyczki, ale jakby pan minister Szwed mógł powiedzieć parę słów na ten temat, to byłbym bardzo zobowiązany. Dziękuję.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ
STANISŁAW SZWED

Panie Przewodniczący, jeżeli pan pozwoli... Tu, na posiedzeniu komisji, jest dyrektor finansowa, pani dyrektor Kałuska. Ona precyzyjnie

powie, od którego roku są te spłaty. Chyba w 2023 r. jest pierwsza część. Ale myślę, że pani dyrektor będzie bardziej precyzyjna, bo ma wszystkie dane. Tak że ona to panu przedstawi, jeżeli pan przewodniczący pozwoli.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Proszę bardzo, Pani Dyrektor.

DYREKTOR DEPARTAMENTU
BUDŻETU W MINISTERSTWIE RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ
MARIA KAŁUSKA

Dziękuję serdecznie.

Pożyczka z Funduszu Rezerwy Demograficznej została zaciągnięta w 2019 r. i jej spłata, pierwsza transza, przewidywana była w roku 2025. Z uwagi na to, że Fundusz Rezerwy Demograficznej na mocy ustawy okołobudżetowej uzyskał z budżetu państwa środki rekompensujące pełną kwotę pożyczki udzielonej Funduszowi Solidarnościowemu, z dniem wejścia w życie ustawy ta pożyczka została umorzona. Tym samym w planach finansowych Funduszu Solidarnościowego pokazana jest pozycja księgowa „Inne przychody". I w taki sam sposób po stronie Funduszu Rezerwy Demograficznej ta pożyczka została odpowiednio ujęta, w celu umożliwienia, że tak powiem, zakończenia jej w sposób księgowy i prawny. Tak że fundusz...

(Głos z sali: Ale...)

(Przewodniczący Jan Filip Libicki: Jak rozumiem, już możemy powiedzieć, że ta pożyczka, jeżeli chodzi o Fundusz Rezerwy Demograficznej, nie obciąża Funduszu Solidarnościowego. Jest zapis księgowy, ale ona de facto została spłacona. Tak mam to rozumieć?)

Tak, Panie Przewodniczący. W tym momencie można uznać tę pożyczkę za zrealizowaną i nieobciążającą funduszu.

(Przewodniczący Jan Filip Libicki: Rozumiem.)

Co właśnie ma ten aspekt w postaci tego dodatkowego przychodu Funduszu Solidarnościowego, wykazanego w planie finansowym, w wysokości odpowiadającej wysokości tej pożyczki, z racji tego spłaconego księgowo długu.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Rozumiem. Bardzo dziękuję, to jest dobra wiadomość.

Z mojej strony to wszystko.

Poprosimy w takim razie pana senatora Dunina, który się odnalazł, o parę słów komentarza do części „Zabezpieczenie społeczne".

(Senator Magdalena Kochan: Panie Przewodniczący, czy jeszcze jedno pytanie dotyczące Funduszu Rezerwy Demograficznej...)

Ja pozwolę sobie, jeżeli pani przewodnicząca się zgodzi, dopuścić najpierw do głosu obu koreferentów, czyli ...

(Senator Magdalena Kochan: Okej.)

...pana senatora Dunina ...

(Senator Magdalena Kochan: Dobrze, dziękuję.)

... i pana senator Majera. A dopiero potem otworzę dyskusję.

(Senator Magdalena Kochan: Dobrze, dziękuję.)

Proszę bardzo, pan senator Dunin.

SENATOR
ARTUR DUNIN

Ja bardzo serdecznie dziękuję za udzielenie głosu. Ja myślę, że wyjaśnienia są prawidłowe. I jeżeli mógłbym, to... Panie Przewodniczący, pozwoli pan, że w dalszej części bym zabrał głos.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dobrze, dziękuję.

Proszę bardzo, w takim razie pan senator Ryszard Majer. Część „Rodzina" i pozostałe części... Proszę bardzo.

SENATOR
RYSZARD MAJER

Panie Przewodniczący! Członkowie Komisji! Panie Ministrze! Goście, którzy nas słuchacie!

Pan minister Stanisław Szwed dość wyczerpująco przedstawił części budżetu 63, 83, 85, które dotyczą polityki prorodzinnej i pomocy społecznej. To jest z punktu widzenia jakości życia naszych obywateli jedna z kluczowych polityk szczegółowych,

ta polityka zapewnia bowiem odpowiednią jakość życia tym, którzy sami z różnych powodów – i zewnętrznych, i wewnętrznych – nie są w stanie sobie tej odpowiedniej jakości zapewnić. I dzięki temu, że planujemy środki finansowe na szeroko rozumiane wsparcie społeczne... Bo tutaj mowa o kwestii rodziny, ale również o kwestii pomocy społecznej, która jest świadczona w ośrodkach pomocy społecznej, w powiatowych centrach pomocy rodzinie, w placówkach instytucjonalnych, opiekuńczych. To dzięki temu wszystkie osoby, które w wyniku jakichś sytuacji życiowych znalazły się na krawędzi, mogą z tego stanu wyjść. I należy wyrazić uznanie dla rządu, reprezentowanego tutaj przez pana ministra Stanisława Szweda, że mimo obiektywnie pogarszających się warunków gospodarczych – mamy okres pandemii – te wydatki są tak planowane, że nie tracimy w zasadzie niczego z dotychczasowych osiągnięć naszego rządu. Zarówno program 500+, program „Dobry start", programy opieki nad dziećmi, jak i pomoc społeczna czy program „Za życiem" będą realizowane w pełni i będą realizowane zgodnie z potrzebami i oczekiwaniami mieszkańców naszego kraju. Warto, Drodzy Państwo, zwrócić uwagę na to, że nic nie uroniliśmy z tych zadań, tak potrzebnych społecznie.

Tak że bardzo dziękuję, nie mam uwag szczegółowych poza tym ogólnym komentarzem.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

W takim razie teraz jest pora na głosy senatorów, którzy by chcieli się wypowiedzieć, jeżeli chodzi o poszczególne części.

Proszę bardzo, pani przewodnicząca Magdalena Kochan.

I proszę następne osoby o zgłaszanie się do głosu.

Dziękuję bardzo.

SENATOR
MAGDALENA KOCHAN

Dziękuję.

Ja w dwóch kwestiach. Po pierwsze, chciałabym dopytać właśnie o wspomniany Fundusz Rezerwy Demograficznej, który wiadomo, czemu służy. To jest zabezpieczenie przyszłych pokoleń w sytuacji, kiedy dzietność – a ta nam niestety nie rośnie – nie pomoże w przyszłym realizowaniu solidarności międzypokoleniowej. Moje pytanie brzmi tak: czy pożyczka, która została zaksięgowana jako spłacona dotacją z budżetu państwa, wpłynęła w sensie fizycznym na konto tego funduszu? I jakimi środkami po tej operacji Fundusz Rezerw Demograficznych dzisiaj dysponuje?

I drugie pytanie, dotyczące innego działu. Ja rzeczywiście cieszę się, że programy społeczne i programy zabezpieczające rodzinę, w tym 500+, wyprawka szkolna i cały szereg tych świadczeń na rzecz rodziny, są utrzymane w tym bezsprzecznie trudnym czasie. Ale, Panie Ministrze, czy w związku z podwyżką, kolejną zresztą, płacy minimalnej zwiększyliśmy kryteria dochodowe, które uprawniają do zasiłków z pomocy społecznej, do wypłat dodatków mieszkaniowych i tych wszystkich świadczeń, zasiłków okresowych, stałych itd., wypłacanych z pomocy społecznej?

Zapytam także o fundusz alimentacyjny, ponieważ kryteria dochodowe tutaj, jak myślę, odbiegają od warunków życia, jakie chcemy zapewnić naszemu społeczeństwu. Pytanie o kryteria: czy je zmieniliśmy, podwyższyliśmy, czy też zostały utrzymane na tym samym poziomie? Bo w takim przypadku tzw. nożyce dochodowe nam się niestety rozwierają. Pan minister to wie, chyba my wszyscy pracujący w polityce społecznej... Senatorowie także. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dziękuję bardzo.

Czy jeszcze ktoś z państwa senatorów chciałby zabrać głos w tych punktach? Czy ktoś się zgłasza?

Nie widzimy, żeby się ktokolwiek zgłaszał.

W takim razie bardzo proszę pana ministra Szweda o udzielenie odpowiedzi na wszystkie pytania pani senator Magdaleny Kochan.

Proszę bardzo.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ
STANISŁAW SZWED

Panie Przewodniczący, jak pan pozwoli, to... Ja jestem ze współpracownikami i będę się, że tak powiem, posiłkował dyrektorami.

Bardzo proszę panią teraz Kałuską, żeby się jeszcze odniosła do kwestii Funduszu Rezerwy Demograficznej. Ten temat będzie jeszcze omawiany w związku z ZUS, tak że tych dokładnych informacji będą już udzielać przedstawiciele ZUS.

Jeśli chodzi o fundusz alimentacyjny, to poproszę Departament Polityki Rodzinnej i Departament Pomocy i Integracji Społecznej, żeby precyzyjnie odpowiedziały pani przewodniczącej na te pytania.

DYREKTOR DEPARTAMENTU BUDŻETU
W MINISTERSTWIE RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ
MARIA KAŁUSKA

Jeśli mogę, Panie Przewodniczący...

(Przewodniczący Jan Filip Libicki: Proszę bardzo, proszę bardzo.)

chciałabym jeszcze raz potwierdzić, że kwota w 2019 r....

(Senator Magdalena Kochan: Przepraszam, Pani Dyrektor, gdyby pani zechciała bliżej mikrofonu...)

Dobrze. Bo przez tę maseczkę nie słychać, przepraszam.

(Senator Magdalena Kochan: ... bo obradując zdalnie, bardzo słabo panią słyszymy.)

Myślę, że już będę słyszalna.

Tak więc chciałabym jeszcze raz potwierdzić, że kwota pożyczki, jaka została udzielona Funduszowi Solidarnościowemu w 2019 r... równowartość tej pożyczki została wpłacona do Funduszu Rezerwy Demograficznej. Dziękuję bardzo.

(Senator Magdalena Kochan: A jaki jest stan tego funduszu dzisiaj?)

Pani Senator, myślę, że tutaj będzie za chwilkę... Kolejny punkt będzie dotyczył ZUS i myślę, że prezes ZUS tutaj szczegółowo... Ponieważ, no nie dysponuję kwotami, nie chciałabym w tej chwili mówić o stanie funduszu w pozycji planu.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dziękuję bardzo.

Ja myślę, że rzeczywiście przy punkcie dotyczącym ZUS i Funduszu Rezerwy Demograficznej będziemy te pytania jeszcze raz formułować.

Czy są jeszcze jakieś pytania, ze strony państwa senatorów do tych omówionych części? Nie.

Żadne wnioski o charakterze legislacyjnym nie zostały zgłoszone.

W związku z tym, jak rozumiem...

(Senator Magdalena Kochan: Panie Przewodniczący...)

Tak?

SENATOR
MAGDALENA KOCHAN

Przepraszam najmocniej...

(Przewodniczący Jan Filip Libicki: Tak?)

... ale jeszcze nie uzyskałam odpowiedzi na pytanie o progi dochodowe uprawniające do świadczeń.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dobrze.

Panie Ministrze, proszę o odpowiedź.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ
STANISŁAW SZWED

Progi dochodowe są, zgodnie z ustawą, waloryzowane co 3 lata. W tym roku oczywiście ten okres będzie od listopada. I oczywiście kwoty związane z minimalnym wynagrodzeniem są w tym ujęte.

Jeśli chodzi o fundusz alimentacyjny, to tutaj to pytanie... Jeżeli jest ktoś z departamentu...

(Senator Magdalena Kochan: Jeśli mogę jeszcze dopytać...)

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Proszę bardzo, Pani Przewodnicząca.

SENATOR
MAGDALENA KOCHAN

Panie Ministrze, prośba o powiedzenie wprost, jakie kwoty dochodu uprawniają do sięgania po świadczenia z pomocy społecznej. Jaka dzisiaj jest wysokość progu?

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ
STANISŁAW SZWED

Jeżeli jest przedstawiciel z mojego departamentu, to proszę o udzielenie odpowiedzi pani przewodniczącej. Albo pani dyrektor Kałuska, jeżeli ma dane przed sobą. Ja z pamięci nie odpowiem, a nie chcę wprowadzać w błąd.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Proszę bardzo, kto z państwa będzie odpowiadał? Pani dyrektor czy ktoś ze współpracowników pana ministra, kto łączy się zdalnie?

Proszę bardzo, Pani Dyrektor.

DYREKTOR DEPARTAMENTU BUDŻETU
W MINISTERSTWIE RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ
MARIA KAŁUSKA

Otrzymałam telefon, że przedstawiciele departamentu nie mogą połączyć się zdalnie, tak więc jeśli mogę... Tutaj chyba bym potwierdziła to, co pan minister powiedział, że kryteria są określane co 3 lata, w związku z tym na jesieni tego roku będzie kolejny okres ustalenia kryterium. W związku z tym w 2020 r. obowiązują kryteria na poziomie z roku 2019 r.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dziękuję.

Czy pani senator Kochan... Proszę bardzo.

SENATOR
MAGDALENA KOCHAN

Tak.

Proszę państwa, wobec tego poproszę jednak o odpowiedź na piśmie, jaka jest wysokość liczbowa, złotówkowa progu...

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Stanisław Szwed: Oczywiście, Pani Przewodnicząca, nie ma problemu, prześlemy dokładne dane.)

Dziękuję bardzo.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Stanisław Szwed: Nie mam tu tego przed oczami, a nie chcę wprowadzać Wysokiej Komisji w błąd.)

Rozumiem, rozumiem. W zestawieniu z płacą minimalną... Tzn. pamiętamy, ile ona wynosiła w roku 2019, chcemy wiedzieć – prosiłabym o to na piśmie – ile będzie wynosiła w roku 2021 r. I czy progi drgają albo czy państwo rozważacie taką sytuację, w której progi uprawniające do zasiłku, wsparcia z funduszy pomocy społecznej byłyby jednak powiązane z najniższą płacą krajową. To byłby, wydaje się, rzeczywiście krok we właściwym kierunku. Podnosimy płacę minimalną, wzrasta poziom życia, wzrasta też poziom dochodów, które uprawniają do bycia wspieranym przez państwo. Chodzi mi o to, Panie Ministrze, żeby te progi nie były, powiem kolokwialnie, sztucznie niskie. Bo w takim przypadku w sztuczny sposób wykluczamy z tego całą masę ludzi.

Czy w ogóle system pomocy zasiłkowej jest według państwa efektywny, czy powinniśmy... Czy trwają w ministerstwie prace na temat zmian tego rodzaju wspierania, które często jest wspieraniem na wieki wieków amen? Bo przecież wiemy, że część ludzi wychodzi z zapaści finansowej i staje na własnych nogach, ale część – być może nieliczna, niemniej jednak istniejąca – nauczyła się korzystać z tego rodzaju wsparcia i chętnie z niego korzysta. Tak więc może powinniśmy w tej kwestii wykazać więcej elastyczności, pomysłowości, kreatywności, żeby pomóc ludziom stawać na własnych nogach i przekonać, że praca rąk własnych jest jednak rzeczą najbardziej godną i należną obywatelowi. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dziękuję bardzo.

Pan minister?

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ
STANISŁAW SZWED

Prześlemy pani przewodniczącej odpowiedź na piśmie, nie ma tutaj problemu.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze jakieś wypowiedzi co do tych punktów? Nie.

W takim razie, ponieważ nie było żadnych wniosków o charakterze legislacyjnym, zamykamy te części budżetu.

Przechodzimy do części następnej – „Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych".

Przedstawicielem urzędu będzie pan Andrzej Bida, dyrektor generalny, zdalnie.

Proszę bardzo, Panie Dyrektorze, o przedstawienie tej części.

Koreferentką będzie pani senator Ewa Gawęda.

Proszę bardzo.

DYREKTOR GENERALNY URZĘDU
DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRESJONOWANYCH
ANDRZEJ BIDA

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

(Przewodniczący Jan Filip Libicki: Słabo pana słyszymy.)

Wysoka Komisjo...

(Przewodniczący Jan Filip Libicki: O, może teraz lepiej... Proszę coś powiedzieć.)

Dziękuję, Panie Przewodniczący...

(Przewodniczący Jan Filip Libicki: Teraz lepiej, tak.)

Wysoka Komisjo, chciałbym na wstępie przeprosić za nieobecność szefa urzędu, który jest dzisiaj na pogrzebie Wojciecha Borowika. Ten termin koliduje. Tak że ja postaram się zreferować za niego główne punkty naszego budżetu na 2021 r.

Dochody urzędu zostały zaplanowane w wysokości 1 tysiąc zł, czyli na poziomie z ubiegłego roku. Są to dochody z tytułu prowizji od składek społecznych dla płatnika.

Wydatki urzędu zostały określone w wysokości 134 milionów 282 tysięcy zł, co stanowi 244% w stosunku do planu z 2020 r. Wzrost wydatków wynika przede wszystkim z tego, że po raz pierwszy w części 54 urząd zaplanował wydatki z przeznaczeniem na finansowanie zadań wynikających z ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych, w kwocie 80 milionów zł. Było to spełnienie postulatu NIK po kontroli budżetowej z ubiegłego roku. Bez tych 80 milionów zł to budżet urzędu wynosiłby 98,7% budżetu z ubiegłego roku.

Wydatki urzędu realizowane będą w 4 działach. W dziale 750 „Administracja publiczna" zaplanowano wydatki w kwocie 18 milionów 510 tysięcy zł, co stanowi 99,2% w stosunku do 2020 r. To zmniejszenie wynika ze zmniejszenia o 3% funduszu wynagrodzeń, czyli tak naprawdę funduszu na nagrody.

W dziale 752 „Obrona narodowa" zaplanowano wydatki na pozamilitarne przygotowania obronne ustalone przez ministra obrony narodowej, w kwocie 18 tysięcy zł. W 2020 r. była to kwota 10 tysięcy zł.

W dziale 851 „Ochrona zdrowia" na ubezpieczenia zdrowotne kombatantów zaplanowano kwotę w wysokości 8 tysięcy zł. W 2020 r. była to kwota 9 tysięcy zł. To na urzędzie spoczywa obowiązek przekazywania składki na wspomniane ubezpieczenie osób, które nie podlegają ubezpieczeniom społecznym w Polsce lub nie pobierają emerytury i renty.

W dziale 853 „Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej" urząd zaplanował wydatki w kwocie 115 milionów 746 tysięcy zł. Jak mówię, jest tutaj bardzo znaczący wzrost w związku z tymi 80 milionami zł, o których wspomniałem wcześniej.

Jednym z podstawowych zadań urzędu jest udzielanie pomocy pieniężnej kombatantom i innym osobom uprawnionym. Na wspomniane zadanie zaplanowano środki w wysokości 29 milionów 850 tysięcy zł, z czego 700 tysięcy zł przeznaczonych będzie w formie dotacji celowej dla Związku Inwalidów Wojennych RP, a do dyspozycji szefa urzędu pozostawiono środki w wysokości 29 milionów 150 tysięcy zł.

Ponadto, w dziale 853 urząd zaplanował wydatki na sfinansowanie zadań z zakresu upamiętniania i popularyzowania tradycji walk o niepodległość i suwerenność RP w wysokości 5 milionów 396 tysięcy zł, z czego 1 milion 700 tysięcy zł pójdzie na dotacje celowe w ramach otwartych konkursów ofert. Ze środków przeznaczonych na upamiętnianie planuje się sfinansowanie ważnych uroczystości rocznicowych w kraju i za granicą, organizowanych przez urząd i stowarzyszenia kombatanckie oraz

inne organizacje pozarządowe. W ramach zaplanowanych środków przewidujemy sfinansowanie wydatków związanych przede wszystkim z przewozem uczestników uroczystości, zakwaterowaniem, wyżywieniem, ubezpieczeniem, zabezpieczeniem medycznym, wykonaniem materiałów identyfikacyjnych, zakupem wieńców, wiązanek, zniczy itp.

Ponadto w dziale 853, w rozdziale 85395, zaplanowano środki w wysokości 79 milionów 500 tysięcy zł, z przeznaczeniem na wypłatę świadczeń i pomocy pieniężnej dla działaczy opozycji antykomunistycznej oraz osób represjonowanych z powodów politycznych, a także 500 tysięcy zł, z przeznaczeniem na opłaty pocztowe od przekazów pomocy i świadczeń pieniężnych oraz na pokrycie kosztów korespondencji w ramach postępowań administracyjnych.

Ponadto w ramach rezerw celowych, czyli w części 83, w poz. 30 zaplanowano środki na realizację ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych w kwocie 20 milionów zł. To jest taka dodatkowa rezerwa na wypadek, gdyby się okazało, że te 80 milionów zł nie wystarczy.

W przedłożonym materiale dotyczącym budżetu urzędu szczegółowo zaprezentowano planowane dochody i wydatki na rok bieżący. Oczekuję ewentualnych pytań. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Bardzo dziękuję, Panie Dyrektorze.

Proszę panią senator Ewę Gawędę o przedstawienie swoich uwag. Proszę bardzo.

SENATOR
EWA GAWĘDA

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Na początku chciałabym złożyć wszystkim życzenia noworoczne. Wszystkiego dobrego, przede wszystkim wiele zdrowia!

(*Przewodniczący Jan Filip Libicki*: Bardzo dziękujemy.)

Zapoznałam się z budżetem na rok 2021. Nie chciałabym powtarzać tego wszystkiego, co pan dyrektor generalny Andrzej Bida tak dokładnie i konkretnie tutaj zreferował. Moją uwagę przykuło jedynie to, że w części 54 wzrost wydatków sięga 80 tysięcy zł, ale to wynika z tego, iż we wcześniejszych latach, od 2015 r., było to finansowane z rezerwy celowej, o czym już pan dyrektor generalny powiedział. Większość zadań, które realizuje urząd, to kontynuacja zadań z ubiegłego roku. Ja tutaj dużych zmian nie zauważyłam. Chciałabym również podziękować za te wszystkie działania podejmowane przez urząd, bo są one niesamowicie ważne dla kombatantów i osób represjonowanych, zwłaszcza w tych trudnych czasach. Tak że bardzo serdecznie dziękuję za wszystkie podjęte działania. Uważam, że przyjęcie części 54 budżetu w proponowanej formie jest celowe, i o to właśnie wnoszę. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby zabrać głos w tej kwestii?

(*Senator Magdalena Kochan*: Tak, Panie Przewodniczący.)

Proszę bardzo, Pani Przewodnicząca.

SENATOR
MAGDALENA KOCHAN

Dziękuję ślicznie.

Wzrost wydatków urzędu jest znaczny, ale moje pytanie nie dotyczy wprost budżetu. Pan mówił o dodatkowej rezerwie w kwocie 20 milionów zł, utworzonej na wypadek, gdyby te 80 milionów zł zaplanowanych w budżecie nie starczyło na działania na rzecz osób represjonowanych przez poprzednią władzę, na rzecz działaczy opozycji antykomunistycznej. Przypomnę państwu, że nasza komisja senacka zdecydowała się na inicjatywę ustawodawczą, która zmienia zasady naliczania wysokości emerytur działaczy antykomunistycznych, którzy siedzieli w więzieniu, oczywiście za poprzedniej władzy. Okres pobytu w odosobnieniu jest traktowany jako okres wliczający się do wymiaru emerytury, aczkolwiek przelicznik z tego okresu jest zerowy. Myśmy w Senacie jednomyślnie przyjęli inicjatywę ustawodawczą, która dotyczy zmiany

tego przelicznika, stosowania w tym przypadku przeliczników wynikających ze średnich emerytur, które były wypłacane w danym okresie, w relacji do najniższej pensji w tym czasie. Ta inicjatywa utknęła w Sejmie, i to pomimo wielu próśb, żeby zacząć nad nią procedować. Czy zapisując te 20 milionów zł, uwzględnialiście ewentualne podwyżki emerytur wynikające z przyjęcia przez Sejm rozwiązań proponowanych przez Senat?

W tej kwestii mam także pytanie do pana ministra Szweda. No, informacja z Sejmu jest taka, że brakuje opinii rządu w tej sprawie. Pytanie: czy państwo tę inicjatywę uwzględniacie, czy jej nie uwzględniacie? Kiedy będzie opinia rządu w tej sprawie? Czy państwo zmieniliście swoją pozytywną opinię wyrażaną ustami pana ministra Szweda podczas posiedzeń komisji, a także podczas posiedzenia plenarnego Senatu? Jak długo działacze opozycji antykomunistycznej będą czekać na rozwiązanie, które im się po prostu należy? Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Bardzo dziękuję.
Proszę bardzo, Panie Dyrektorze.

DYREKTOR GENERALNY URZĘDU DO SPRAW KOMBATANTÓW I OSÓB REPRESJONOWANYCH
ANDRZEJ BIDA

Jeśli chodzi o te 20 milionów zł w rezerwie celowej, to te środki są przygotowane na wypadek ewentualnego zwiększenia liczby działaczy, którzy uzyskają uprawnienia. My nie jesteśmy w stanie określić, ile tych osób zgłosi się w tym roku ani ilu osobom tak naprawdę będą się należały te świadczenia, które wypłaca urząd. A więc to jest rezerwa na takie właśnie cele. Mogę powiedzieć, że w ubiegłym roku przybyło już mniej niż 2 tysiące tych osób. Obecnie jest ponad 14 tysięcy osób uprawnionych. No, tak jak mówiłem, ta rezerwa w ogóle nie jest związana z tym, o czym pani przewodnicząca mówiła.

(*Senator Magdalena Kochan*: Jeśli mogę, Panie Przewodniczący, dodam jeszcze jedno zdanie.)

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Proszę bardzo, oczywiście.

SENATOR
MAGDALENA KOCHAN

Ma pan rację, Panie Dyrektorze. Tak, ta rezerwa mogłaby być wsparciem dla tych osób, których emerytur nie podwyższymy. Ale pytanie jest takie, czy urząd wydał w tej sprawie swoją opinię. Czy państwo jesteście za tym rozwiązaniem, które w formie inicjatywy ustawodawczej – a właściwie gotowej ustawy – Senat przesłał do Sejmu? Czy państwo jako instytucja stojąca na straży interesu tej grupy społecznej, której należy się największy szacunek, wspieracie tę inicjatywę? Czy zamierzacie przeznaczyć te 20 milionów zł na ewentualne wsparcie dla tych, których emerytury są dramatycznie niskie?

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Proszę.

DYREKTOR GENERALNY URZĘDU DO SPRAW KOMBATANTÓW I OSÓB REPRESJONOWANYCH
ANDRZEJ BIDA

Ja mogę tylko powiedzieć, że nie uczestniczę bezpośrednio w pracach nad tą inicjatywą. Aczkolwiek pan minister jest bardzo aktywny i bierze udział w różnych konsultacjach. Myślę, że robi to wszystko w interesie naszych podopiecznych, tak żeby ich słuszne postulaty były realizowane. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dziękuję.

Czy są jeszcze jakieś głosy w tej kwestii ze strony państwa senatorów? Nie widzę, nie słyszę zgłoszeń.

Nie było też...

(*Senator Magdalena Kochan*: A pan minister odpowie mi na pytanie?)

Panie Ministrze, proszę jeszcze odpowiedzieć na pytanie pani przewodniczącej Magdaleny Kochan.

Rozumiem, że pani przewodniczącej chodzi o odpowiedź pana ministra Szweda.

(*Senator Magdalena Kochan*: Tak, chodzi o odpowiedź pana ministra Szweda, bo ministerstwo...)

Dobrze, w takim razie wywołujemy pana ministra Szweda. Panie Ministrze?

SENATOR
MAGDALENA KOCHAN

Gdyby zabranie głosu przez pana ministra było niemożliwe, Panie Przewodniczący, prosiłabym o to, żeby odpowiedź na piśmie wpłynęła jeszcze przed posiedzeniem plenarnym Senatu. Kiedy możemy spodziewać się opinii rządu w sprawie tej inicjatywy? Kiedy wreszcie rząd pozwoli uruchomić w Sejmie prace legislacyjne nad tą ustawą?

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dobrze, w takim razie proszę sekretariat o przygotowanie takiego zapytania.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Słucham?

Proszę sekretariat o przygotowanie w imieniu komisji takiego zapytania, o którym mówiła pani przewodnicząca, tak abyśmy mogli w trybie pilnym, jeszcze przed posiedzeniem plenarnym, uzyskać jakąś odpowiedź.

Pan minister Szwed, jak się dowiedziałem, nie jest już podłączony, a więc nie uczestniczy w naszych obradach.

Czy są jeszcze jakieś głosy lub wnioski dotyczące tej kwestii? Nie widzę, nie słyszę zgłoszeń.

W takim razie uznaję, że...

SENATOR
MAGDALENA KOCHAN

Przepraszam pana przewodniczącego najmocniej, jak mogę. Będę się starała mówić jak najmniej, ale to chyba naprawdę nie jest powszechna praktyka. Minister czuwający nad częściami budżetu, które tu omawiamy, z powodu obecności dyrektora jednego z urzędów opuszcza debatę, nie uczestniczy do końca w debacie na temat tych części budżetowych, które podlegają jego ministerstwu. No, to chyba nie jest właściwa praktyka.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Ja mogę powiedzieć tak: o ile zgodziliśmy się w sprawie oceny nieobecności przedstawiciela rzecznika praw dziecka – zaraz do tego przejdę – o tyle wydaje mi się, że przedstawiciel urzędu w osobie pana dyrektora generalnego to odpowiednia reprezentacja. No, mamy różne opinie w tej sprawie.

Proszę sekretariat – jeszcze raz to powtórzę – o zajęcie się sprawą, o której mówiła pani przewodnicząca Magdalena Kochan, tak żebyśmy odpowiedź otrzymali jeszcze przed posiedzeniem plenarnym dotyczącym budżetu.

Te kwestie uznaję za omówione.

No, okazało się, że po naszej interwencji pojawił się pan rzecznik praw dziecka, który będzie brał udział w naszym posiedzeniu w sposób zdalny. Chcę powiedzieć, że to dobrze, że pan minister Pawlak się pojawił, bo byłaby to sytuacja niedopuszczalna, gdyby na dzisiejszym posiedzeniu naszej komisji nie było ani jednego reprezentanta rzecznika praw dziecka. Chcę także zauważyć, że nasza dzisiejsza rozmowa dotyczyła aspektów technicznych pana wystąpienia czy też wystąpienia pańskiego przedstawiciela, no ale w żadnym razie nie dotyczyła tego, że nikogo od państwa tutaj nie będzie. Cieszę się, że ten błąd państwo w tej chwili naprawiacie.

Koreferentką jest w tym przypadku pani senator Agnieszka Gorgoń-Komor.

Proszę bardzo, Panie Ministrze.

RZECZNIK PRAW DZIECKA
MIKOŁAJ PAWLAK

Dzień dobry, kłaniam się w nowym roku i przesyłam dobre życzenia dla wszystkich.

Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowna Komisjo!

To był błąd techniczny polegający na tym, że... Zresztą tu było zapisane, że wezmę w tym udział osobiście, ale w sposób zdalny. Problem w tym, że nie dostaliśmy linku. Teraz udało się to naprawić.

(*Przewodniczący Jan Filip Libicki*: Dobrze, cieszę się.)

Był taki problem, ale on już jest naprawiony. Teraz łączyłem się dwukrotnie i, jak widzę, wszystko działa. Dziękuję bardzo.

Proszę pozwolić, że w kilku słowach przedstawię projekt budżetu na 2021 r. w części 14 „Rzecznik Praw Dziecka". On jest odmienny od tego, co zostało przedstawione Wysokiej Izbie i komisji w ustawie uchwalonej przez Sejm. Ja przedstawię ten budżet w formie, w jakiej został on zaprojektowany.

W roku 2020 rzecznik miał budżet w wysokości 13 milionów 794 tysięcy zł. Ta kwota została zwiększona w stosunku do lat poprzednich o ok. 2 miliony zł, głównie z uwagi na trwającą inwestycję związaną ze zmianą siedziby, z koniecznością powiększenia tej siedziby i dostosowania jej do nowych wymogów. W związku z tym, że ta inwestycja została wykonana we wrześniu 2020 r., te dodatkowe 2 miliony zł nie były już uwzględniane w projekcie na rok 2021.

Ale przewidywane były inne wydatki, w szczególności te dotyczące spraw kadrowych i wynagrodzeń, a to z uwagi na coraz szerszy zakres działalności rzecznika praw dziecka. Proszę pozwolić, że przypomnę, iż w 2020 r. uruchomiłem Zespół do spraw Przestępczości Wobec Dzieci. Zostali tam skierowani różni specjaliści, właśnie w związku z rosnącą liczbą spraw dotyczących przestępstw wobec dzieci.

Z końcem roku, w grudniu, uruchomiony został także całodobowy dziecięcy telefon zaufania. Wcześniej przez wiele lat działał on w godzinach pracy biura, a od grudnia jest czynny całodobowo. Pracownicy biura – nie tylko urzędnicy, ale też specjaliści, prawnicy, psychologowie, pedagodzy – przez całą dobę udzielają dzieciom porad i wsparcia. W okresie pandemii okazało się, że jest to bardzo trafne rozwiązanie. Dodam tylko, że właśnie mija miesiąc działalności tego telefonu. Dla porównania powiem, że rok 2019 zakończył się z ok. 19 tysiącami połączeń telefonicznych, a w samym grudniu 2020 r., od początku grudnia do Nowego Roku, odnotowaliśmy ponad 3 tysiące połączeń telefonicznych i ponad 3 tysiące czatów internetowych. To też jest nowe działanie, które uruchomiliśmy w Biurze Rzecznika Praw Dziecka. Pochłonęło ono naprawdę dużo energii, dużo pracy, ale widać, że to działa, bo w wielu przypadkach udało się zapobiec naprawdę poważnym tragediom, w tym również samobójstwom. Tak że to jest nowe zadanie, z którym wchodzę w nowy rok. Jako rzecznik praw dziecka kieruję się ideą, aby ten nasz, można powiedzieć, okręt flagowy coraz sprawniej żeglował po oceanie problemów dzieci.

I z tego wynikał postulat zwiększenia budżetu – no, wracam do kwestii budżetowych – do kwoty 14 milionów 410 tysięcy zł. To się nie powiodło, ponieważ budżet uchwalony przez Sejm wynosi, jak widzę, 11 milionów 800 tysięcy zł. Tak że niektóre plany trzeba będzie zweryfikować. Ewentualnie w późniejszym terminie będę po prostu składał wnioski o dotacje na te cele. Uchwalenie budżetu w wysokości 11 milionów 800 tysięcy zł oznacza powrót do poziomu z lat poprzednich, z roku 2019 i 2018. Ta kwota pokrywa podstawowe koszty działalności Biura Rzecznika Praw Dziecka, również te związane z wynajmem i zatrudnieniem specjalistów. W tym zakresie, tak jak powiedziałem, budżet ten nie odbiega zbytnio od budżetów z lat poprzednich. Rok 2020 był rokiem szczególnym ze względu na zmianę siedziby.

Wysoka Komisjo, proszę zwrócić uwagę na dużą aktywność rzecznika praw dziecka w zakresie spraw międzynarodowych. Tych spraw pomimo pandemii, pomimo mniejszej mobilności naszych obywateli, jest cały czas sporo. W samym grudniu słyszeliśmy o 4 czy 5 głośnych sprawach międzynarodowych związanych z Austrią, Francją, Islandią i Holandią. Ja jako rzecznik biorę w tych sprawach aktywny udział, ale tutaj potrzebni są wysokiej klasy specjaliści, prawnicy, którzy mają wiedzę dotyczącą prawa międzynarodowego. Tak że działalność, na którą kładziemy główny nacisk, to dziecięcy telefon zaufania, sprawy międzynarodowe i rozwój biura w pozostałych zakresach, ponieważ liczba spraw sądowych mimo wszystko ciągle się zwiększa.

Nowością, Wysoka Komisjo, jest również to, że w ubiegłym roku przeprowadziłem kilka badań, które zostały opublikowane z końcem roku. Również dzisiaj, dosłownie w ciągu kilku minut, zostaną opublikowane wyniki badań, które były przeprowadzane w grudniu 2020 r. One dotarły do mnie 30 grudnia, ale to

wymagało przygotowania komunikatu. Ten raport jest przedstawiany – premierowo, można powiedzieć – właśnie w czasie posiedzenia komisji. Badania dotyczyły postaw wobec nauczania zdalnego i zostały przeprowadzone na grupie ponad 2 tysięcy osób. Przepytaliśmy młodzież, tę starszą młodzież, ale i rodziców. Pytaliśmy, co młodzi ludzie myślą o kwestii nauczania zdalnego. Wcześniej opublikowany został także raport dotyczący nałogów i e-papierosów. Być może będzie trzeba przeprowadzić jeszcze kilka takich badań na początku 2021 r., ale to oczywiście będzie zależeć od wysokości budżetu, od ilości środków, jakie będę mógł na te kwestie przeznaczyć.

Jestem do dyspozycji Wysokiej Komisji, państwa senatorów. Chętnie odpowiem na pytania.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dziękuję bardzo.

Proszę panią senator Agnieszkę Gorgoń-Komor o uwagi do wystąpienia pana ministra.

SENATOR
AGNIESZKA GORGOŃ-KOMOR

Ja się bardzo cieszę, że... A tak w ogóle serdecznie państwa witam w nowym roku i życzę zdrowia. Cieszę się z tego, że niebawem będziemy zaszczepieni i pożegnamy koronawirusa, chociaż to trochę potrwa.

Panie Rzeczniku, wokół tego budżetu, który decyzją Sejmu został jednak zmniejszony, było wiele kontrowersji. Wiemy, że od września nakłady na pana i pańskich pracowników wzrosły o prawie 60%. No, przyjęta w Sejmie ustawa budżetowa trochę to zweryfikowała.

Na moje pierwsze pytanie pan już właściwie odpowiedział. No, tutaj jest napisane, że planujecie państwo, tak jak pan mówił, poszerzyć kanały komunikacji. To dotyczy m.in. tej całodobowej linii, tego telefonu zaufania, oraz czatu internetowego. Pokazał pan statystyki, z których wynika, że w grudniu udzielono 3 tysiące takich porad. No, możemy to ekstrapolować na cały rok. Zobaczymy, jak to będzie wyglądało.

Mam teraz takie pytanie... Bo powiedział pan, że zapobiegliście samobójstwom dzieci. Wiemy, że w Polsce statystyki w tym zakresie są bardzo niechlubne. Czy pan jako rzecznik praw dziecka zainicjował jakiś projekt w kwestii otwarcia oddziałów psychiatrii dziecięcej? Czy przewidujecie to państwo w tym budżecie? Bo ja nie znalazłam takiego punktu. Uważam, że jeżeli już państwo prowadzicie takie telefony zaufania... Przez telefon nikogo się nie wyleczy. Na ciężkie depresje u młodocianych powinniśmy reagować dobrym leczeniem specjalistycznym. Uważam, że to też jest pana zadanie.

W tym opracowaniu zapisano, że z roku na rok zespół dziecięcego telefonu zaufania podejmuje coraz więcej interwencji. No, o tym już pan powiedział. Czy te pieniążki, które pan otrzyma w ramach budżetu... Rozumiem, że w pana urzędzie jest teraz problem z organizacją, jeśli chodzi o prowadzenie tych nowych kanałów komunikacyjnych, i musi pan zwiększać liczbę pracowników, aby poradzić sobie z tym nowym wyzwaniem, z całodobowym funkcjonowaniem kanałów komunikacji z dziećmi. No, nie wiem, może to tylko kwestia organizacji pracy. Może wystarczyłoby coś poprawić w zakresie funkcjonowania pracowników, zwłaszcza że mamy problemy z budżetem. Ja uważam, że należałoby się tutaj troszkę lepiej zorganizować.

Czytam, że do jednych z głównych działań wpływających na wykonanie budżetu w 2021 r. zalicza się upowszechnianie wiedzy o prawach dziecka, realizowane poprzez liczne kampanie społeczne. Jakie kampanie planowane są na 2021 r.? Jakie są główne założenia planowanych kampanii? Proszę także o wykaz kampanii zrealizowanych w 2020 r. Może być na piśmie.

I jeszcze jedną kwestię poruszę. Nośnikami tych kampanii są np. spoty telewizyjne i radiowe, poradniki, ulotki, strony internetowe, plakaty, płyty CD, wystąpienia, artykuły w mediach czy konferencje. Mówi się też o wsparciu udzielanym przez osoby publiczne. A może warto – z uwagi na to, że beneficjentami są dzieci – rozszerzyć ten zakres o działalność informacyjną w popularnych mediach społecznościowych? No, tam nasze dzieciaki sięgają. Najwięcej czasu dzieci spędzają w tej chwili właśnie przed ekranem, nad czym zresztą jako lekarz ubolewam. Zamknięcie dzieci do godziny 16.00, i to w okresie ferii, jest dla mnie czymś, co... Po prostu nie rozumiem tego. Uważam, że młodzi ludzie

powinni mieć zakaz wychodzenia po godzinie 16.00, a nie do 16.00. Czy pan interweniował w tej sprawie? To może nie dotyczy budżetu, ale jest to gorący temat.

W jaki sposób upowszechniana jest wiedza dotycząca całodobowego telefonu zaufania oraz czatu internetowego? Skoro już przeznaczono te 2 miliardy na telewizję publiczną, to niech ukażą się w niej także treści ważne dla naszej młodzieży i dla naszych dzieci. Niech to nie będą wyłącznie treści tendencyjne, polityczne, ale też takie, z których dzieciaki mogłyby skorzystać. Dziękuję bardzo.

(*Rzecznik Praw Dziecka Mikołaj Pawlak*: Szanowny Panie Przewodniczący, rozumiem, że mnie słychać. Tak?)

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Tak, oczywiście.
Proszę bardzo.

RZECZNIK PRAW DZIECKA
MIKOŁAJ PAWLAK

Dziękuję bardzo.

Wysoka Komisjo, już udzielam odpowiedzi na kilka pytań szanownej pani senator. Zacznę od tego końcowego pytania, dotyczącego kampanii informacyjnych i telefonu zaufania. Otóż od wczoraj w Telewizji Polskiej miały być emitowane... Jeszcze nie oglądałem, więc nie wiem, czy to ruszyło, ale miały być emitowane spoty dotyczące telefonu zaufania. Dzisiaj lub jutro zostanie również uruchomiona kampania społeczna na portalach i platformach internetowych. W roku 2019 jako rzecznik uruchomiłem konta na Twitterze i Facebooku, a w roku 2020 również na Instagramie, więc wykorzystamy te wszystkie możliwości komunikowania się. Spoty dotyczące telefonu zaufania mają na celu to, żeby dzieci mogły się z nami kontaktować, żeby miały wiedzę o tym telefonie, który jest dostępny całą dobę i służy wszystkim pomocą. Ta kampania właśnie się rozpoczyna, to dzieje się już teraz.

Co do kampanii z ubiegłego roku, to ja oczywiście przekażę pani senator odpowiedź na piśmie. Tak na gorąco powiem, że... No, pamiętamy początek pandemii, pamiętamy marzec 2020 r. Jedną z moich pierwszych inicjatyw było to, żeby dzieci, które w tamtym okresie pozostawały zamknięte do maja, miały też jakieś zajęcia po lekcjach. Do godziny 12.00–13.00 były lekcje zdalne, a później odbywały się spotkania z gwiazdami, różnego rodzaju zajęcia ruchowe, taneczne czy artystyczne. To też było robione pod moim patronatem. Ta kampania zgromadziła ponad 1 milion dzieciaków, odnotowaliśmy wiele tysięcy odtworzeń. Były w to zaangażowane różne kanały na YouTubie i Instagramie, było wiele możliwości dołączenia do tej akcji. Tego typu działalność jest też planowana na ten rok. Będziemy ponawiali tamte praktyki, bo one zostały dobrze odebrane przez dzieci i młodzież w ubiegłym roku. Takie akcje pozwalały im spotkać się ze swoimi idolami w sposób na tyle bezpośredni, na ile było to możliwe w ubiegłym roku. I to się odbiło bardzo głośnym echem. Wykaz tych kampanii przekażemy pani senator.

Co do psychiatrii, to ten dziecięcy telefon zaufania... Działalność rzecznika praw dziecka sprowadza się do stania na straży tych praw, ale to stanie na straży nie polega na tym, żeby wyręczać inne resorty w kwestii finansowania psychiatrii. Wielokrotnie od początku swojej kadencji mówiłem, że tu potrzebna jest reforma. Ta reforma jest wdrażana, ale to będzie trwało. Dziecięcy telefon zaufania to element, który uzupełnia ten system. Oczywiście trudno jest przyjąć do wiadomości, że dziecko ma różnego rodzaju skłonności, które powodują, że może nawet targnąć się na swoje życie, ale to, czy działalność szpitali psychiatrycznych... Ja też mówiłem, że nie powinno tak być, że tych szpitali brakuje. To dotyczy np. województwa podlaskiego. No, niestety nie odbiło się to echem, ale wspomnę o tym, że w roku 2020 wspólnie z pewną wielką firmą prowadziłem dużą akcję doposażania oddziałów dziecięcych we wszystkich istniejących szpitalach psychiatrycznych. Wyposażyliśmy te szpitale w różnego rodzaju sprzęt. Niestety nie odbiło się to jakimś specjalnie głośnym echem medialnym. Mam świadomość, że to było, można powiedzieć, zbyt dobre, żeby ktoś to pokazał. No, tak właśnie było.

Jeśli chodzi o te wszystkie kampanie, to oczywiście przekażę odpowiedź na piśmie. Istotą mojej działalności jest właśnie wskazywanie na istniejące problemy, mówienie o nich. A jeżeli mogę w jakiś sposób pomóc... To jest właśnie kwestia organizacji Biura Rzecznika Praw

Dziecka. Chciałbym zwrócić uwagę, że przez 2 lata mojej kadencji nieco zweryfikowałem zatrudnienie w Biurze Rzecznika Praw Dziecka, jednocześnie podnosząc bardzo niskie do tej pory wynagrodzenia, co spowodowało, że pracownicy biura lepiej wykonują swoją pracę.

Uruchomienie dziecięcego telefonu zaufania to zadanie dodatkowe, wykonane w ramach budżetu na rok 2020. Oczywiście zakładam, że będzie szansa kontynuowania tego działania. Dołożę wszelkich starań, żeby ten telefon dalej działał, zwłaszcza że będąc tutaj z pracownikami w okresie świątecznym i noworocznym, widziałem, jak bardzo jest to potrzebne. Dzieci potrafią czatować nawet do 3.00–4.00 w nocy. To jest właśnie ta nowa forma komunikowania się. Często jest tak, że zanim dzieci zbudują jakąś więź, nabiorą zaufania, muszą kilkukrotnie zadzwonić czy napisać. I tak się dzieje nawet w nocy. To dlatego jest to tak potrzebne, to dlatego moi pracownicy są cały czas na miejscu. A jeżeli dzieje się coś bardzo złego, to patrzymy na to z perspektywy urzędnika i natychmiast podejmujemy działania. Interweniujemy wspólnie z Komendą Główną Policji, żeby ratować dzieci w tym trudnym czasie.

Na tyle, na ile mogę, staram się wspierać różne inicjatywy, przy czym nasz budżet nie jest ogromny. No, słyszeliśmy przed chwilą sprawozdanie jednego z urzędów, z którego wynikało, że sama rezerwa ma zawierać 20 milionów zł. Tymczasem cały budżet rzecznika praw dziecka uchwalony na 2021 r. wynosi 11 milionów 800 tysięcy zł.

Bardzo się cieszę, że te kampanie, które prowadzimy i będziemy nadal prowadzić, są dostrzegane. Tak jak powiedziałem, dzisiaj opublikujmy wyniki badania postaw wobec nauczania zdalnego. Myślę, że to będzie ciekawe. Te wyniki dotyczą postaw i rodziców, i dzieci. No, dzieci gremialnie deklarują, że tęsknią za szkołą, że chcą się spotkać z rówieśnikami, z nauczycielami. To jest bardzo ważne. Ten raport zostanie też przekazany do ministra edukacji narodowej. Można by było wykorzystać to badanie, zwłaszcza że powoli uruchamiamy naukę stacjonarną. A ona jest bardzo potrzebna.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Bardzo dziękuję, Panie Ministrze.

Czy ze strony państwa senatorów...

(*Senator Agnieszka Gorgoń-Komor*: Ja chciałabym jeszcze dopytać, a potem skomentować.)

Proszę bardzo, Pani Senator.

SENATOR
AGNIESZKA GORGOŃ-KOMOR

Oczywiście, to wszystko brzmi dobrze. Ja bym jednak chciała, żeby rzecznik praw dziecka, który, tak jak pan mówił, dostrzega rolę telefonu zaufania – no, on jest całodobowy, z czego ja się bardzo cieszę – inicjował również międzyresortowe prace dotyczące... Tu chodzi nie tylko o wsparcie, ale i o otwieranie nowych oddziałów psychiatrii dziecięcej. To będzie potrzebne, zwłaszcza po tej epidemii COVID, po zdalnym nauczaniu. Środowiska lekarskie, które zajmują się zdrowiem psychicznym dzieci, już teraz alarmują, że będziemy mieć z tym ogromny problem. Do tej pory w Polsce nie było dobrych rozwiązań w tym zakresie, więc ja tutaj bardzo proszę o wsparcie ze strony rzecznika praw dziecka.

Chciałabym też przypomnieć, że budżet, którym pan dysponował w roku 2019... Mimo że pan robił jakieś tam cięcia w obszarze zatrudnienia, mimo że zwiększył pan wydatki na pensje pracowników, którzy mieli niskie uposażenia, była to kwota o prawie 2 miliony 200 tysięcy zł większa niż w roku 2019. A więc dysponował pan dosyć dobrym budżetem jak na swoją jednostkę. No, zobaczymy, jak to będzie teraz wyglądało. Myślę, że powinien pan kontynuować te zadania, zwłaszcza w kwestii ochrony zdrowia psychicznego dzieci, bo z tym wiąże się wiele problemów. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze jakieś głosy ze strony państwa senatorów?

Pani senator Magdalena Kochan. Proszę bardzo.

SENATOR
MAGDALENA KOCHAN

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Pierwsza uwaga, Panie Ministrze, dotyczy działalności biura i sprawy zatrudnienia. Pan mówił o tym, że zmienił pan zasady zatrudnienia, tak żeby zwiększyły się pensje. No, to, co powiem, będzie może mało odkrywcze, ale kiedy ma się blisko 2 miliony zł więcej, łatwo jest podnosić wynagrodzenia. Poprzedni rzecznik praw dziecka, pan minister Michalak, dysponował znacznie mniejszymi kwotami. Ale oczywiście uważam, że pracownikom tegoż biura należą się właściwe pensje, bo zadania, które przed państwem stoją, są naprawdę poważne, szczególnie w czasie pandemii, kiedy wzrasta osamotnienie wśród dzieci.

Mówiliście przed chwilą – mam na myśli zarówno pana ministra, jak i panią senator Gorgoń-Komor – że sprawy związane z przemocą, z niepewnością, z odosobnieniem dzieci w czasie pandemii, stanowią ogromne wyzwanie. No, tutaj właśnie psychiatra dziecięca się kłania. Telefon zaufania też jest bezsprzecznie potrzebny, ale pytanie brzmi tak: czy wśród kampanii planowanych na rok 2021 przewiduje pan także jakieś kampanie dotyczące przeciwdziałania przemocy, w tym kampanię mającą na celu uświadomienie nam wszystkim, jak stosowanie przemocy i kar cielesnych wobec dzieci odbija się później na ich dorastaniu i dorosłym życiu? Czy przewiduje pan kampanię przeciwko stosowaniu kar cielesnych wobec dzieci?

I drugie pytanie. Pan mówił o wielu sprawach międzynarodowych, które prowadziliście państwo w końcówce roku. Ja się zgadzam, że to są bardzo trudne sprawy, które wymagają ogromnego doświadczenia prawniczego, ponieważ systemy prawne się różnią, a nasze dzieci przebywają na terenie różnych państw. Polskie dzieci bywają także obywatelami innych państw, często mają podwójne obywatelstwo. Różnice narodowościowe rodziców powodują, że to są wyjątkowo trudne, zagmatwane sprawy, najczęściej bardzo nieprzyjemne dla dzieci. Czy pan podjął... Bo byłoby o wiele łatwiej, gdyby polski rzecznik praw dziecka na temat problematyki krzywdzenia dzieci pochodzących z międzynarodowego małżeństwa rozmawiał ze swoim odpowiednikiem z kraju, którego dana sprawa dotyczy. Czy pan podjął taką inicjatywę? Czas najwyższy na powołanie europejskiego rzecznika praw dziecka. Te sprawy dotyczące różnych systemów sprawowania pieczy nad dziećmi są naprawdę trudne i trzeba by pomyśleć, jak można by je koordynować na poziomie międzynarodowym, europejskim.

I trzecie pytanie. Mamy wiele do zrobienia w kwestii, co tu dużo mówić, przestarzałego kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Pan minister Marek Michalak zostawił po swoich 2 kadencjach dorobek w postaci projektu całkiem nowego kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Czy pan zapoznał się z tym dokumentem i zamierza kontynuować prace nad nim? Mógłby pan zmienić niektóre zapisy, no ale warto by przedłożyć ten projekt w polskim parlamencie. Czas na to najwyższy. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze jakieś głosy ze strony państwa senatorów?

Jeśli nie, to proszę pana ministra o odpowiedź. Zmierzamy do konkluzji.

RZECZNIK PRAW DZIECKA
MIKOŁAJ PAWLAK

Dziękuję bardzo.

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo! Szanowna Pani Senator!

Pierwszej odpowiedzi udzielę w trybie sprostowania. Prosiłbym, żeby nie... Od tego zresztą zacząłem, no ale widzę, że to jest ciągle mylone. Zwiększenie budżetu rzecznika praw dziecka na 2020 r. o 2 miliony zł dotyczyło inwestycji związanej z nową siedzibą. Bez tych pieniędzy, bez tych 2 milionów zł, wracamy do budżetu, który obejmował również środki na etaty i kwestie kadrowe. Tutaj praktycznie nic się nie zmieniło. To zwiększenie o 2 miliony zł dotyczyło tylko inwestycji, a nie wydatków kadrowych, tak że tutaj nie było jakichś szczególnych możliwości zwiększania wynagrodzeń. To jest pierwsza kwestia.

Druga kwestia dotyczy kampanii, nazwijmy to, antyprzemocowej. Cieszyłem się, gdy w roku 2020 w Sejmie i w Senacie niemal jednogłośnie – w przypadku Senatu z wielkim wsparciem ze strony państwa senatorów z Lewicy i Koalicji Obywatelskiej – uchwalono tzw. ustawę antyprzemocową, czyli realne narzędzie do zwalczania przemocy domowej wobec dzieci, wobec

kobiet, wobec wszystkich pokrzywdzonych. Zajmowałem się tą ustawą, gdy była ona jeszcze na etapie projektowania. Brałem udział w tych pracach w 2018 r., gdy byłem jeszcze w Ministerstwie Sprawiedliwości. Cieszę się, że to zadanie wykonaliśmy ponad podziałami, że wspólnie przeprowadziliśmy tę inicjatywę. Dodam tylko tyle, że w okresie po uchwaleniu tej ustawy brałem aktywny udział w szkoleniu policji i różnych innych służb. Moi pracownicy szkolili policjantów w zakresie stosowania tej ustawy. Robili to specjaliści, którzy pracują w biurze rzecznika.

Formą prowadzenia kampanii i udzielania wsparcia są również wystąpienia generalne. Ja taką działalność cały czas kontynuuję. Nie ma miejsca na krzywdzenie dzieci w jakiejkolwiek formie. Temu się przeciwstawiałem, przeciwstawiam i zawsze będę przeciwstawiał. W sposób szczególny daję temu wyraz w formie przepisów, w których tworzeniu uczestniczę. Dziękuję państwu, bo to była wspólna akcja.

Widzę, że bateria w laptopie pada, ale mam nadzieję, że damy radę...

(*Przewodniczący Jan Filip Libicki*: Bardzo dziękuję.)

Kolejna sprawa... Były jeszcze 2 pytania, Szanowny Panie Senatorze.

(*Przewodniczący Jan Filip Libicki*: Aha, dobrze.)

Kwestia spotkań z innymi europejskimi rzecznikami. W październiku odbyło się spotkanie rzeczników praw dziecka. W różnych krajach jest to różnie rozwiązane. Niektórzy z tych rzeczników są zastępcami rzeczników praw obywatelskich, ale są też takie kraje, w których rzecznika praw dziecka nie ma. Przykłady? Austria, Niemcy, Węgry. To są całkowicie inne systemy prawne, ale tam rzeczników nie ma. Tam, gdzie rzecznicy są, my z nimi współpracujemy. Bardzo często dotyczy to również spraw indywidualnych. Ja proszę innych rzeczników o pomoc, rzecznicy z zagranicy proszą o pomoc mnie. Staramy się działać wspólnie w tych najtrudniejszych przypadkach. To nie jest tak, że tylko w grudniu były takie głośne sprawy. Takie sprawy zdarzają się przez cały rok. W wielu przypadkach wymaga to nawet wizyt za granicą. Tak było chociażby w przypadku tej belgijskiej sprawy, która była ostatnio głośna. No, jesteśmy w kontakcie. Na koniec roku było takie spiętrzenie tych spraw, ponieważ sądy dążą do tego, żeby zakończyć postępowania w danym roku. To dlatego w grudniu było ich nieco więcej.

A jeśli chodzi o te pomysły dotyczące ewentualnego powołania rzecznika europejskiego, to wymaga to daleko idącej dyskusji, ponieważ w Europie są różne systemy, różne podejścia. Rozumienie Konwencji o prawach dziecka w krajach skandynawskich jest inne niż u nas. Ale odbywają się spotkania bilateralne, dwustronne. Jeździłem do pani rzecznik z Norwegii, do pani rzecznik ze Szwecji, do rzeczników z Wielkiej Brytanii, z Irlandii czy Szkocji. Niedawno głośna była sprawa pobicia polskiego chłopca w Anglii. Również w tej sprawie miały miejsce kontakty bezpośrednie. To wszystko wymaga spokojnej, bardzo wyważonej rozmowy, ponieważ prawo rodzinne bywa różnie rozumiane, mimo że konwencja jest jedna. Ale prawa dziecka są wszędzie takie same i tego musimy się trzymać. Na pewno będę podnosił tę kwestię na forum europejskim. Weźmy chociażby wspomnianą sprawę z Anglii. Na naszym spotkaniu w październiku była ona przeze mnie wskazywana jako sprawa wymagająca reakcji. Ta sprawa pokazuje, że ciągle istnieją przejawy dyskryminacji, chociażby ze względu na narodowość.

Co do kwestii prawnych, co do kwestii projektów dotyczących zmiany prawa rodzinnego w całości czy też pomniejszych zmian dla dobra dzieci, to ja już powiedziałem, że uchwalona ustawa antyprzemocowa to tylko 1 element. Cały czas apeluję do parlamentarzystów ze wszystkich stron – myślę, że w tym przypadku jesteśmy zgodni – o zajęcie się projektem dotyczącym alimentów natychmiastowych. Proszę i apeluję: zajmijmy się tym. Proszę parlamentarzystów: uchwalcie te przepisy. Pomogłyby one dzieciom w tym trudnym czasie, a jednocześnie odciążyły sądy. To byłyby dwie pieczenie na jednym ogniu. Usprawnienie sądownictwa rodzinnego pozwoliłoby sędziom zająć się tymi trudniejszymi sprawami, związanymi z władzą rodzicielską, z opieką, a nie z kwestiami finansowymi. Proszę o uchwalenie tych przepisów. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Bardzo dziękuję.

Czy są jeszcze jakieś głosy ze strony państwa senatorów?

(*Senator Magdalena Kochan*: A projekt kodeksu pozostawiony przez pana ministra Michalaka?)

Proszę bardzo, Panie Ministrze.

RZECZNIK PRAW DZIECKA
MIKOŁAJ PAWLAK

Szanowna Pani Senator, ja jestem sceptyczny co do całościowej zmiany prawa rodzinnego. Myślę, że zmiany w zakresie postępowań dotyczących opieki czy alimentów w znaczący sposób by to wszystko uprościły. Ale oczywiście wskazywałem pewne elementy tego projektu, z którymi się zgadzam. Tak było chociażby w przypadku tzw. adwokata dziecka. Teraz adwokatem dziecka jest de facto wyłącznie rzecznik praw dziecka, który bierze udział w wielu tysiącach spraw. W wielu sprawach przydałaby się taka aktywna reprezentacja ze strony profesjonalnych pełnomocników. No, niestety jest tak, że... Chcę Wysokiej Komisji przekazać, że w wielu przypadkach dotyczących spraw rodzinnych dziecko nie jest stroną postępowania. W tym zakresie jak najbardziej zgadzam się z tym, że niektóre elementy tych czy innych projektów powinny być brane pod uwagę, łączone i wprowadzane w życie dla dobra dzieci. Adwokat dla dziecka, alimenty natychmiastowe, upodmiotowienie dziecka w postępowaniach rodzinnych – to są te elementy, które będę wspierał, które wspieram cały czas. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Bardzo dziękuję.

Czy są jeszcze jakieś uwagi ze strony państwa senatorów? Nie widzę, nie słyszę zgłoszeń.

W takim razie uznaję ten punkt za omówiony.

Dziękuję panu ministrowi.

(*Rzecznik Praw Dziecka Mikołaj Pawlak*: Kłaniam się, dziękuję.)

Przechodzimy do kolejnej kwestii, tj. do planu finansowego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Przedstawi go pan Tomasz Maruszewski, wiceprezes PFRON. Koreferentką będzie pani przewodnicząca, senator Magdalena Kochan.

Proszę bardzo, Panie Prezesie.

ZASTĘPCA PREZESA ZARZĄDU
PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU
REHABILITACJI OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH
TOMASZ MARUSZEWSKI

Witam bardzo serdecznie.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Mam przyjemność przedstawić w imieniu zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych plan finansowy funduszu na rok 2021. Szczegóły są w materiałach. Myślę, że państwo się z nimi zapoznaliście, tak że pozwolę sobie przedstawić tutaj tylko najistotniejsze liczby i fakty.

Plan finansowy składa się oczywiście z 2 części: przychodowej i wydatkowej. Jeśli chodzi o część przychodową, to najistotniejszym elementem tej części są wpłaty pochodzące od pracodawców, którzy nie spełniają warunku z ustawy o rehabilitacji zawodowej. To dotyczy kwestii zatrudnienia osób niepełnosprawnych, a właściwie tego 6-procentowego progu obowiązującego w przypadku pracodawców zatrudniających ponad 25 pracowników. Tutaj zaplanowaliśmy kwotę 5 miliardów 150 milionów zł. Jest to kwota wyższa niż w roku 2020. Wiemy, że rok 2020 był rokiem szczególnym. Wydawało nam się, że te wpłaty będą mocno zagrożone, niemniej na chwilę obecną mogę poinformować, że wpłaty za rok 2020 zostały wykonane. Ostatecznych danych oczywiście jeszcze nie mamy, ale wykonano je na poziomie ponad 99%. Tak że mamy nadzieję, że wpłaty realizowane w roku 2021 – a planowaliśmy je w połowie roku 2020 – też będą zbliżone do naszych założeń. Wiemy, że te wpłaty są uwarunkowane ogólną sytuacją gospodarczą, wysokością przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, no a na to, zwłaszcza w okresie pandemii, nasze rozważania większego wpływu nie mają. Niemniej, tak jak powiedziałem, prognozy w tym zakresie są optymistyczne. Zakładamy, że w roku 2021 również będzie nie najgorzej.

Drugą pozycją, o której już wspomniał pan minister Stanisław Szwed, jest dotacja z budżetu państwa. Ona wynosi 700 milionów zł i jest przeznaczona na 2 zadania wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej. W głównej mierze – mam na myśli kwotę w wysokości 675 milionów zł – chodzi o dofinansowanie do wynagrodzeń z tytułu zatrudniania osób niepełnosprawnych. A jeśli chodzi o pozostałą kwotę, czyli 25 milionów zł, to pójdzie ona na zrekompensowanie dochodów utraconych przez gminy z tytułu ulg, które są stosowane w zakresie podatków od nieruchomości, podatków lokalnych czy podatków od czynności cywilnoprawnych. Z tych ulg korzystają zakłady pracy chronionej i zakłady aktywności zawodowej.

Po stronie przychodowej są również dotacje na realizację projektów w ramach środków Unii Europejskiej. Jest to kwota 10 milionów 214 tysięcy zł. Na realizację tych projektów mamy też środki pochodzące z Unii Europejskiej w wysokości 59 milionów 896 tysięcy zł. Przewidzieliśmy tu również kwotę 2 milionów 660 tysięcy zł, które to środki pochodzić będą ze zwrotów środków niewykorzystanych przez samorządy wojewódzkie czy też powiatowe w roku 2020. No, ostatnią pozycją są pozostałe przychody, które oszacowaliśmy na kwotę 370 milionów 784 tysięcy zł. Tutaj najistotniejsze kwoty dotyczą oczywiście odpisów aktualizacyjnych, ale też wpływów z tytułu odsetek od dotacji czy odsetek od nienależnie otrzymanych dofinansowań i innych środków pochodzących z państwowego funduszu. Tak że łączna suma tych wszystkich przychodów zamyka się w kwocie 6 miliardów 293 milionów 966 tysięcy zł.

A jeśli chodzi o stronę wydatkową, to najistotniejszą pozycją jest pozycja dotycząca dofinansowania z tytułu zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Chciałbym tutaj przypomnieć, że w kwietniu roku 2020 zwiększono dofinansowanie w tym zakresie, co zostało szczególnie dobrze odebrane przez wszystkich pracodawców. No, ten wzrost w okresie pandemicznym nie był wcale bagatelny. Jeśli chodzi o stopień znaczny, to ta kwota wzrosła z 1 tysiąca 800 zł do 1 tysiąca 950 zł, a jeśli chodzi o stopień umiarkowany, to z 1 tysiąca 125 zł do 1 tysiąca 200 zł. No, znaczny wzrost nastąpił, jeśli chodzi o dofinansowanie z tytułu tzw. schorzeń specjalnych. W przypadku stopnia znacznego dofinansowywane wynosiło do tej pory 600 zł, a wzrosło o 100%, do kwoty 1 tysiąca 200 zł. Jeśli chodzi o stopień umiarkowany, to ta kwota wzrosła z 600 zł do 900 zł, a więc, jak widzimy, nastąpił tutaj wzrost o 50%. Ogółem jest to kwota 3 miliardów 570 milionów zł. No, chodzi oczywiście o dofinansowanie zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Ona jest nieznacznie mniejsza niż kwota zaplanowana na rok 2020, no ale to też wynika z monitoringu obecnej sytuacji, z obecnego wykonania budżetu w tym zakresie. Niestety w roku 2020 nastąpił zauważalny spadek zatrudnienia. Wzrosło bezrobocie, no a to dotyczy też – co prawda w dużo mniejszym stopniu – osób niepełnosprawnych.

Jeśli chodzi o najwyższą kwotę wydatków, to są to przelewy redystrybucyjne dla samorządów wojewódzkich i powiatowych. Ta kwota na rok 2021 zaplanowana została w wysokości 1 miliarda 452 milionów 261 tysięcy zł. Jeśli chodzi o samorząd wojewódzki, w zdecydowanej większości są to środki przeznaczone na zakłady aktywności zawodowej z tytułu zatrudniania w tych jednostkach osób niepełnosprawnych. Kwota na 1 zatrudnionego wynosi 25 tysięcy zł. Ona również została zwiększona w roku 2020 z 22 tysięcy zł. A jeśli chodzi o samorząd powiatowy, to wzrost nastąpił także w przypadku uczestników warsztatów terapii zajęciowej. Kwota na 1 uczestnika wzrosła o kolejne 1 tysiąc 200 zł w skali roku i wynosi już prawie 22 tysiące zł.

Następne pozycje wydatkowe to wydatki związane z realizacją programów zatwierdzonych przez radę nadzorczą. Na to przeznaczyliśmy kwotę 251 milionów 541 tysięcy zł. Oczywiście największa kwota dotyczy programu rady nadzorczej o nazwie „Aktywny samorząd". Tutaj została zabezpieczona kwota w wysokości 189 milionów 682 tysięcy zł.

Z kolei 290 milionów zł przeznaczamy na realizację zadań wynikających z art. 36 ustawy o rehabilitacji zawodowej. Są to zadania wykonywane głównie przez organizacje pozarządowe w ramach konkursów organizowanych w Państwowym Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Na „Program wyrównywania różnic między regionami III" przeznaczyliśmy kwotę 80 milionów zł, na finansowanie projektów unijnych – 50 milionów 595 tysięcy zł, na dofinansowanie do oprocentowania kredytów bankowych – 2 miliony zł, na zwrot kosztów budowy czy też modernizacji – to jest skierowane w szczególności do zakładów pracy chronionej – 9 milionów 225 tysięcy zł.

No i ostatnią, najistotniejszą pozycją są wydatki bieżące. Tu zostały zabezpieczone środki w wysokości 557 milionów 899 tysięcy zł. Oczywiście największą pozycją – 360 milionów zł – są odpisy aktualizacyjne, które jednak nie stanowią fizycznego wydatku. To tylko zapis księgowy, podobnie jak 23 miliony 200 tysięcy zł tytułem odpisów amortyzacyjnych. Tych wydatków również się nie ponosi, stanowią one tylko odpis księgowy.

Jeżeli wydatki zostaną wykonane na przewidzianym w projekcie poziomie, to ich suma wyniesie 6 miliardów 481 milionów 60 tysięcy zł. Przyjęliśmy założenie, że na początku

2021 r. stan funduszu wyniesie 510 milionów 287 tysięcy zł, a na koniec 2021 r. będzie wynosił 369 milionów 199 tysięcy zł. Mamy nadzieję, że zostanie to wykonane. Dziękuję. Jeżeli są jakieś pytania, to oczywiście służę odpowiedzią.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dziękuję bardzo, Panie Prezesie.

Proszę panią przewodniczącą, senator Magdalenę Kochan, o uwagi do wystąpienia pana prezesa.

SENATOR
MAGDALENA KOCHAN

Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący.

W pierwszej kolejności chcę powiedzieć, że cieszy mnie dobry stan funduszu rehabilitacji. Ten fundusz został pomyślany z jednego strony jako marchewka, a z drugiej strony jako bat. Spełnia on swoją funkcję, ale... No właśnie, czy spełnia ją do końca? Mówiąc o marchewce, myślę o pieniądzach, którymi fundusz dofinansowuje przedsiębiorców zatrudniających osoby z niepełnosprawnością, a przez bat rozumiem karanie tych przedsiębiorców, którzy nie spełniają kryterium procentowego, kryterium 6% zatrudnionych osób z niepełnosprawnością. Oczywiście dotyczy to przedsiębiorców, którzy zatrudniają powyżej 25 osób.

Moje pytanie brzmi tak: czy państwo uważacie, że ten model dystrybucji środków, w którym zachęcamy do zatrudniania osób z niepełnosprawnością i karzemy tych, którzy tych kryteriów procentowych nie spełniają, jest wystarczający? Czy nie jest trochę tak, że ten fundusz – przepraszam za wyrażenie – zjada własny ogon? Dlaczego? Dlatego że im więcej przedsiębiorców będzie zatrudniało osoby z niepełnosprawnością, tym mniejsze będą wpływy do budżetu. I z tego punktu widzenia uważam, że być może czas już... No, nie być może, tylko na pewno czas już na zmianę myślenia o sposobie zatrudniania osób niepełnosprawnych w Polsce. I w związku z tym to pierwsze pytanie dotyczy tego, czy państwo rozważacie zmianę sposobu działania tego funduszu, zmianę filozofii jego działania.

Drugie pytanie dotyczy czegoś, o co ja zawsze pytam przy omawianiu budżetu PFRON. Chodzi mianowicie o taką sprawę: kto jest największym wierzycielem funduszu? Bo często gęsto okazywało się, że największymi płatnikami, czyli zakładami pracy, które nie spełniają określonych w ustawie kryteriów, są instytucje, które to my finansujemy ze środków podatników: Ministerstwo Finansów, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, KRUS, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej... Bywało tak, że najwięcej płaciły urzędy centralne finansowane z naszych środków. Pytanie, kto jest dzisiaj największym płatnikiem, największym dłużnikiem albo... No, nie wiem już w tej chwili, jak to nazwać. Kto jest największym dłużnikiem wobec osób z niepełnosprawnością i największym płatnikiem z tego tytułu do PFRON? Czy państwo monitorujecie tego rodzaju działalność?

Drugie pytanie dotyczy... Przepraszam, mam gdzieś zapisane... Gdyby pan zechciał odpowiedzieć na to pierwsze pytanie, o ten zestaw dłużników... Ja zaraz przypomnę sobie następne pytania i swoje wątpliwości, przepraszam.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dziękuję.

Ja pozwolę sobie zadać pytanie panu prezesowi, pytanie bardziej ogólne, ale, jak myślę, dotyczące funkcjonowania funduszu w przyszłości. My byliśmy umówieni z panem ministrem Wdówikiem, sekretarzem stanu, pełnomocnikiem rządu do spraw osób niepełnosprawnych i przewodniczącym – z racji urzędu – rady nadzorczej funduszu na spotkanie i dyskusję o nowym systemie orzekania o niepełnosprawności. Do tego spotkania nie doszło, bo w tym czasie, kiedy ono było zaplanowane, pan minister był na kwarantannie, bo miał kontakt z kimś, kto zachorował na COVID-19. Ale będziemy się starali od tego nowego roku do tego spotkania w szybkim tempie doprowadzić. Pan minister deklarował, że w zasadzie ma już ukończoną koncepcję nowego systemu orzekania o niepełnosprawności, który trafniej i dokładniej będzie osoby z niepełnosprawnościami ujmować, a jednocześnie będzie wskazywać te obszary, w których te osoby mogą być zawodowo czy społecznie aktywne. No, jeżeli to tak będzie – od dłuższego czasu trwały prace

na tym systemem – to w sposób oczywisty zmiana tego systemu dotknie także kwestię funkcjonowania funduszu. I pytanie moje: czy państwo macie jakąś wiedzę na temat tego nowego systemu, czy też dowiecie się mniej więcej równolegle z komisją, jak ten nowy system będzie wyglądał? Jeśli już jakąś wiedzę macie, to czy się przygotowujecie do tego, aby w momencie, w którym dyskusja wokół tego nowego systemu się zakończy i zacznie on obowiązywać, dostosować wasze funkcjonowanie do tego nowego systemu orzekania o niepełnosprawności?

Bardzo dziękuję.

Czy jeszcze ktoś z państwa senatorów chciałby zadać jakieś pytanie? Może pani przewodnicząca Magdalena Kochan?

(*Senator Magdalena Kochan*: Tak, właśnie...)

Proszę bardzo.

SENATOR
MAGDALENA KOCHAN

Cieszę się z tego, że w większym stopniu dofinansujemy pracę osób ze znacznym stopniem i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Myślę, że bardziej niż ja cieszą się pracodawcy tych osób. Myślę także, że zwiększone kwoty na uczestników zakładów aktywności zawodowej i WTZ są przyczyną radości w samorządach, wśród uczestników i wśród prowadzących te warsztaty. Chciałabym zapytać o domy samopomocy. Czy one także uzyskały większe dofinansowanie na uczestnika? Jak to wygląda w kwotach?

Bardzo dziękuję panu przewodniczącemu Libickiemu za pytanie dotyczące systemu orzekania w Polsce, bo także od tego systemu będzie zależał kształt funduszu i sposób pracy funduszu, tj. redystrybucja środków, którymi fundusz dysponuje. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby jeszcze zabrać głos w tej sprawie?

Nie widzę zgłoszeń.

W takim razie proszę pana prezesa o odpowiedź na zadane pytania.

ZASTĘPCA PREZESA ZARZĄDU PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
TOMASZ MARUSZEWSKI

Panie Przewodniczący! Pani Przewodnicząca!

No, mam trochę problem, ale, jak widzę, uczestniczy w spotkaniu pani dyrektor Małgorzata Paprota, dyrektor biura pełnomocnika rządu, pana ministra Pawła Wdówika, więc na pytanie, czy uznajemy obecny system za wydolny i czy nie widzimy potrzeby jego zmiany... Pozwólcie państwo, że oddam głos pani dyrektor. Państwowy fundusz jest funduszem celowym i jest organem, który wykonuje przepisy prawa w tym zakresie, a nie je inicjuje czy wręcz wprowadza. Także tutaj chciałbym prosić panią dyrektor Paprotę o odpowiedź.

To samo dotyczy systemu orzekania i stanu prac nad tą ustawą o orzecznictwie. Moja wiedza w tym zakresie jest niezbyt wielka.

A jeśli chodzi o precyzyjne pytanie pani przewodniczącej Kochan, dotyczące tego, czy my monitorujemy największych płatników, to odpowiedź brzmi: tak, jak najbardziej, na bieżąco. Mamy taką listę. W tej chwili nie chciałbym wprowadzać państwa w błąd, ale oczywiście możemy jeszcze w dniu dzisiejszym takie zestawienie dotyczące największych płatników – nawet w zestawieniu całorocznym, w każdym miesiącu osobno – państwu przedstawić. Zapewniam, że nie są to ministerstwa, to nie są ministerstwa.

(*Senator Magdalena Kochan*: Będę bardzo wdzięczna, Panie Prezesie.)

Zaraz spowodujemy, że to dotrze do Wysokiej Komisji.

Na pozostałe pytania... Jeśli pan przewodniczący i pani przewodnicząca pozwolą, to oddam głos pani dyrektor Paprocie.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Tak, proszę bardzo.

(*Senator Magdalena Kochan*: Co do tej samopomocy także...)

(*Zastępca Prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Tomasz Maruszewski*: Także, bo to nie jest nasza kompetencja.)

Czy pani dyrektor jest obecna?

(*Dyrektor Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych Małgorzata Paprota*: Tak, tak, jestem. Dzień dobry.)

Proszę bardzo.

DYREKTOR BIURA
PEŁNOMOCNIKA RZĄDU
DO SPRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
MAŁGORZATA PAPROTA

Witam serdecznie, Panie Przewodniczący, Szanowna Pani Senator. Witam serdecznie.

Jeżeli chodzi o orzecznictwo, to w ministerstwie w tej chwili trwają prace merytoryczne – są one dość zaawansowane – nad zmianą systemu orzecznictwa. Bazujemy na doświadczeniach dotyczących tego, co należałoby zmienić, oczywiście uwzględniając wyrok Trybunału Konstytucyjnego. Chcielibyśmy wprowadzić jednolity system orzecznictwa dla wszystkich osób. W tej chwili jest powołany międzyresortowy zespół ekspertów, który bardzo intensywnie pracuje nad zmianą tego systemu orzecznictwa. Z tego, co wiem, to na pewno będziemy opierać się na kwestii funkcjonowania osoby z niepełnosprawnością, na tym, jak w tym momencie dana osoba funkcjonuje, jakiego zaopatrzenia medycznego, ortopedycznego będzie potrzebowała. Uwzględniając jej indywidualne potrzeby, będziemy takie orzeczenia przygotowywać. W związku z tym, że te prace jeszcze trwają... Będziemy przedkładać kierownictwu ministerstwa wypracowane nasze stanowisko wraz z propozycją legislacyjną, propozycją zmiany ustawy. Myślę, że w niedługim czasie, po akceptacji kierownictwa, będziemy informować, jak te prace wyglądają i w jakim kierunku pójdziemy. Tu oczywiście musi być kierunkowa zgoda ministerstwa.

W przypadku DPS... Niestety nie ma koleżanki z departamentu pomocy i integracji społecznej... Nie potrafię odpowiedzieć. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dziękuję bardzo.

Ja tylko chcę powiedzieć, że my podtrzymujemy naszą gotowość... Proszę sekretariat o pozostawanie w kontakcie z biurem pełnomocnika, ponieważ nadal chcemy zrealizować zapowiedź pana ministra Wdówika co do tego, abyśmy się spotkali, by porozmawiać o nowym systemie orzekania o niepełnosprawności. Mam nadzieję, że pan minister swoją kwarantannę odbył i już może bez przeszkód funkcjonować. Mam nadzieję, że tak jest. W takim razie prosiłbym biuro pana ministra...

(*Senator Magdalena Kochan*: Panie Przewodniczący...)

...i nasz sekretariat o uzgodnienie takiego terminu jak najszybciej, być może jeszcze przed najbliższym posiedzeniem Senatu.

Tak, Pani Senator?

SENATOR
MAGDALENA KOCHAN

Jeszcze jedno. Ja nie pytałam o domy pomocy społecznej. Oczywiście, że to nie jest zadanie PFRON i zadanie pełnomocnika do spraw osób niepełnosprawnych. Pytałam o domy samopomocy. To są domy organizowane przez gminy, domy dla osób, które nigdy nie trafią do warsztatów terapii zajęciowej ani do ZAZ.

(*Dyrektor Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych Małgorzata Paprota*: Pani senator pyta o środowiskowe domy samopomocy?)

O środowiskowe domy, tak. Jak tutaj wzrosła dotacja? Myślę jednak, że to jest pytanie do PFRON.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Proszę bardzo.

DYREKTOR BIURA
PEŁNOMOCNIKA RZĄDU
DO SPRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
MAŁGORZATA PAPROTA

Pani senator pewnie pyta o wzrost 30%, jeżeli chodzi o program „Za życiem". Ten wzrost był znaczący, dotyczył osób z autyzmem, ze spektrum autyzmu i ze sprzężeniami. Do kwoty bazowej państwowy fundusz rehabilitacji dopłaca 30% w ramach wsparcia indywidualnego dla tych osób.

SENATOR
MAGDALENA KOCHAN

Ile w tej chwili wynosi dotacja na jednego uczestnika?

DYREKTOR BIURA PEŁNOMOCNIKA RZĄDU DO SPRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
MAŁGORZATA PAPROTA

Chyba ok. 2 tysiące 300 zł, tak mi się wydaję, ale musiałabym szybciutko sprawdzić.

(*Senator Magdalena Kochan*: Bardzo bym prosiła o sprawdzenie tej kwoty.)

Zaraz sprawdzę. Już, Pani Senator...

(*Senator Magdalena Kochan*: Dziękuję bardzo.)

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś... Tak?

SENATOR
MAGDALENA KOCHAN

Panie Przewodniczący, po tych wyjaśnieniach i pytaniach... Pozytywna opinia wobec planu finansowego PFRON.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Bardzo dziękuję, Pani Senator.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby jeszcze zabrać głos?

(*Senator Ryszard Majer*: Tylko jedna uwaga, Panie Przewodniczący...)

Tak? Proszę bardzo.

SENATOR
RYSZARD MAJER

Te środowiskowe domy są w budżetach u wojewodów, to są środki wojewodów, one bezpośrednio z ministerstwa rodziny idą. One są umiejscowione – przynajmniej tak mi się wydaje – w dziale 852 „Pomoc społeczna". To nie są środki PFRON-owskie.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa jeszcze chciałby zabrać głos?

SENATOR
MAGDALENA KOCHAN

Panie Przewodniczący, to są środki także PFRON – PFRON dopłaca do tych uczestników swoje środki.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa senatorów, ewentualnie z innych osób biorących udział zdalnie...

Nie widzę, nie słyszę. W takim razie uznaję ten punkt za zrealizowany. Dziękuję pani przewodniczącej Magdalenie Kochan.

Przechodzimy do punktu następnego: Zakład Ubezpieczeń Społecznych i fundusze towarzyszące.

Tutaj referentem będzie pan Paweł Jaroszek, członek zarządu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, a opinie i uwagi pozwolę sobie zgłosić ja.

Proszę bardzo, Panie Prezesie.

CZŁONEK ZARZĄDU ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
PAWEŁ JAROSZEK

Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący.

Szanowni Państwo! Wysoka Komisjo!

Zanim przystąpię do referowania, chciałbym złożyć w imieniu swoim, w imieniu całego zarządu, pani profesor, ale także wszystkich pracowników, dla których ten rok był szczególnie ciężki – byli oni szczególnie zaangażowali

w różnego rodzaju akcje wpierające przedsiębiorczość w tym ciężkim covidowym roku – najserdeczniejsze życzenia na nowy 2021 r., a przede wszystkim dużo, dużo, dużo zdrowia.

Już przechodzę szybciutko do omawiania poszczególnych części, które są w gestii Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Jeżeli chodzi o budżet państwa w części 73 „Zakład Ubezpieczeń Społecznych", to wydatki w tej części zaplanowano na kwotę 67 miliardów 636 milionów zł. Największą pozycją wydatków jest dotacja dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, która została zaplanowana na kwotę 59 miliardów 490 milionów zł. Drugą co do wielkości pozycją są składki na ubezpieczenia społeczne, w tym za osoby przebywające na urlopach wychowawczych, za osoby pobierające zasiłek macierzyński oraz za osoby zatrudnione jako nianie. Łączna kwota: 3 miliardy 773 miliony zł. Warto podkreślić, że istotną pozycję stanowią też wydatki na świadczenia finansowane z budżetu państwa zlecone do wypłaty Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych, które zaplanowano w łącznej kwocie 2 miliardów 843 milionów zł. Dotacja dla drugiego funduszu, OFE, który będę dzisiaj omawiał, zaplanowana jest w kwocie 1 miliarda 352 milionów zł.

Przechodzę teraz do poszczególnych funduszy. Jeśli chodzi o ten największy fundusz, czyli Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, to przychody Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na rok 2021 zaplanowano w łącznej kwocie 270 miliardów 631 milionów zł, co oznacza spadek w stosunku do 2020 r. o 0,6–0,7%. Podstawowym źródłem przychodów FUS będą składki na ubezpieczenia społeczne. Tutaj przypis został oszacowany na kwotę ponad 204 miliardów zł. Tak jak już wcześniej wspomniałem, dotacja do FUS wyniesie 59 miliardów 490 milionów zł. Tutaj warto podkreślić, że następuje wzrost kwoty dotacji w stosunku do roku 2020, a to wynika przede wszystkim z tego faktu, że w roku 2020 FUS otrzymał dodatkowe źródła finansowania – w związku ze zmianami, które zaszły w roku 2020. Tutaj przede wszystkim mówimy o środkach z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, które w 2020 r. wpłynęły do FUS. Brak tego funduszu sprawia, że dotacja musi być odpowiednio zwiększona. Dodatkowo założono, podobnie jak w roku 2020, że w roku 2021 ze środków pochodzących z dotacji zostaną pokryte składki przekazywane do otwartych funduszy emerytalnych. Kwotę składek przekazywanych do OFE zaplanowano w wysokości 3 miliardów 258 milionów zł.

Jeśli chodzi o tzw. suwak, czyli środki przekazywane do FUS, a zgromadzone na rachunkach członków OFE w związku z ukończeniem wieku niższego o 10 lat od wieku emerytalnego, to zostały one zaplanowane na kwotę 5 miliardów 587 milionów zł. To jest niespełna 2% mniej niż w roku 2020. Pozostałe przychody FUS zaplanowano na kwotę 1 miliarda 464 milionów zł.

Jeśli chodzi o same koszty Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, to zostały one zaplanowane w łącznej kwocie ponad 282 miliardów zł. Tutaj główną pozycję stanowią wydatki na emerytury i renty – w kwocie 246 miliardów 856 milionów zł.

I teraz pokrótce podstawowe założenia dotyczące wypłaty tych świadczeń w roku 2021. To przede wszystkim liczba emerytów i rencistów – na poziomie 8 milionów 192 tysięcy osób. To jest wzrost o 1,8% rok do roku. Przeciętna miesięczna wysokość emerytury i renty na poziomie 2 tysięcy 501 zł 96 gr – to jest wzrost o 5,7% rok do roku. Założyliśmy też waloryzację świadczeń emerytalno-rentowych od 1 marca 2020 r wskaźnikiem 103,84%. Wydatki na pozostałe świadczenia, w które wchodzą m.in. zasiłki chorobowe, macierzyńskie, pogrzebowe, świadczenia rehabilitacyjne, zaplanowaliśmy w łącznej kwocie 29 miliardów 368 milionów zł.

Jeśli chodzi o wysokość odpisu z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, to jego wartość nie ulega zmianie w porównaniu do roku 2020, jest taka sama i wynosi 3 miliardy 865 milionów zł.

Jeśli chodzi o Fundusz Emerytur Pomostowych, to jest to zdecydowanie mniejszy fundusz, chociaż też nie taki mały. Tutaj warto podkreślić, że przychody Funduszu Emerytur Pomostowych według przypisu na rok 2021 zaplanowano w łącznej kwocie 1 miliarda 659 milionów zł. Największą pozycję w przychodach będzie stanowić dotacja z budżetu państwa w kwocie 1 miliarda 352 milionów zł. Przypis składek zaplanowano w kwocie 304 milionów zł. Jeżeli mówimy o kosztach tego funduszu, to głównymi kosztami tego funduszu są koszty przekierowane na wydatki dotyczące emerytur pomostowych i to jest kwota 1 miliarda 669 milionów zł.

I sam Zakład Ubezpieczeń Społecznych, czyli jednostka, która zajmuje się, oprócz obsługi tych funduszy, również przyznawaniem

i wypłatą świadczeń, weryfikacją, poborem składek i całym szeregiem innych działań. Przychody Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w roku 2021 zaplanowano w łącznej kwocie 4 miliardów 791 milionów zł. Warto podkreślić, że dominującym źródłem przychodów zakładu jest odpis z FUS na działalność ZUS. Tak jak już wspomniałem, zaplanowano go w kwocie 3 miliardów 865 milionów zł, to jest w analogicznej kwocie jak w roku 2020. Odpis z FUS zaplanowano w kwocie 4 milionów 81 tysięcy zł.

Pozostałe przychody zakładu zaplanowano na rok 2021 w łącznej kwocie 921 milionów 861 tysięcy zł, oznacza to wzrost o 7% w stosunku do roku 2020, z czego – to warto podkreślić – przychody z zadań zleconych zakładowi do realizacji, głównie z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS, oraz zwrotu kosztu obsługi świadczeń zleconych zakładowi do wypłaty, w kwocie 677 milionów 394 tysięcy zł. To jest wzrost rok do roku o ponad 20%. Wzrost ten wynika przede wszystkim z tych nowych zadań, które zostały na zakład nałożone w związku albo przy okazji COVID – to jest m.in. obsługa Polskiego Bonu Turystycznego – a także z kontynuacją zadań nałożonych na zakład w ostatnich latach. Chodzi o obsługę rodzicielskich świadczeń uzupełniających, świadczeń uzupełniających dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji oraz wypłatę trzynastej emerytury.

Jeżeli chodzi o inne przychody, to zostały one zaplanowane w łącznej kwocie 244 milionów 467 tysięcy zł i to jest spadek rok do roku o 18,5%.

Jeśli chodzi o koszty Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, to stanowią one, jeżeli ujmiemy te koszty łącznie z amortyzacją według stawek, kwotę 5 miliardów 758 milionów zł. Największą pozycję w kosztach stanowią wynagrodzenia osobowe, zaplanowane w kwocie nieco ponad 3 miliardów zł. Fundusz wynagrodzeń osobowych jest na takim samym poziomie, na jakim był w roku 2020.

Koszty usług obcych zaplanowano w kwocie 1 miliarda 246 milionów zł, z czego na usługi związane z przetwarzaniem danych zaplanowaliśmy kwotę 422 milionów 44 tysięcy zł, na usługi pocztowe i bankowe – 404 miliony 871 tysięcy zł. Na pozostałe usługi obce zaplanowaliśmy kwotę 401 milionów 164 tysięcy zł.

Wszystkie pozostałe koszty działalności bieżącej zaplanowano w łącznej kwocie około 1 miliarda 426 milionów zł, z czego na ubezpieczenia społeczne i na świadczenia na rzecz pracowników przyjęliśmy kwotę 708 milionów 736 tysięcy zł. Bardzo dziękuję. Ja i mój zespół jesteśmy do dyspozycji.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Bardzo dziękuję, Panie Prezesie.

Ja, powiem szczerze, najbardziej chciałbym się skoncentrować w swojej opinii na funkcjonowaniu samego zakładu. To jest takie spojrzenie w kontekście tego, co nas w 2020 r. spotkało, czyli w kontekście pandemii.

Państwo otrzymaliście w 2020 r. cały szereg nowych zadań, które nie były planowane, kiedy omawialiśmy budżet na rok, który minął. Obsługujecie chociażby tzw. postojowe czy realizację bonu turystycznego, co pociąga za sobą określone koszty. Ja rozumiem, że otrzymaliście państwo pewne wsparcie, ale na stronie 7 planu finansowego samego zakładu państwo piszecie, że realizacja tych wszystkich dodatkowych zadań, które na państwa spadły w 2020 r.... że zrealizowaliście je w największej mierze z oszczędności. Z jednej strony, że tak powiem, dzięki zaniechaniu pewnych inwestycji infrastrukturalnych, z drugiej strony chociażby dzięki temu, że jest mniej orzeczeń, mniejsza praca lekarzy orzeczników, no bo jest mniejsza mobilność obywateli z powodu pandemii. To jest wszystko prawda, ale wydaje mi się... Byłbym trochę zdziwiony, gdyby się okazało, że te wszystkie dodatkowe zadania udało się sfinansować z tychże oszczędności. W związku z tym gdyby pan mógł pokrótce to omówić, byłbym bardzo zobowiązany.

Kwestia druga: Na ile ten budżet, który państwo tutaj przedstawiacie – chodzi mi o budżet zakładu – zakłada potencjalną długość trwania pandemii, a więc dłuższe korzystanie z instrumentów, które w tej chwili macie państwo do walki z tą pandemią? Czy to oznacza, że jesteście przygotowani, aby obsługiwać te wszystkie dodatkowe wydatki przez cały rok? Jak to wygląda z waszej perspektywy?

Znalazłem także taką pozycję: „Oszczędności na usługach pocztowych z tytułu informatyzacji". Prosiłbym o uszczegółowienie tego. Wydaje mi się, że to jest coś, co można było także we wcześniejszych latach zrealizować.

Czy zakładacie, po tym doświadczeniu roku 2020, że mogą być wam dodawane, właśnie z powodów pandemicznych, jakieś nowe zadania? Czy zakładacie, że takie zadania się pojawią?

Kolejne pytanie, dotyczące wpływów do FUS. Ja o tym zawsze, co roku mówię. No, jak wiadomo, coraz więcej składek wpływało od obywateli innych państw, przede wszystkim od obywateli Ukrainy pracujących w Polsce, przynajmniej do czasu wybuchu pandemii. Kiedy pandemia się zaczęła, mieliśmy takie obrazy w mediach przekazywane, że obywatele Ukrainy wracają do siebie i porzucają pracę w Polsce. Chciałbym zapytać, jak to w związku z tym wyglądało w roku 2020, czy państwo odnotowaliście jakieś spadki wpływów z tytułu składek opłacanych przez obywateli Ukrainy?

I ostatnie pytanie. Państwo zakładacie niższe wydatki z tytułu zasiłków pogrzebowych. Jest to dla mnie o tyle zaskakujące, że z tych, niepełnych wprawdzie, informacji, które do nas docierają, wynika, że liczba zgonów w 2020 r w związku z pandemią była większa, niż zakładano i niż w roku poprzednim. Dlaczego tu się pojawia taka pozycja, skoro tak naprawdę nie wiemy, kiedy ta pandemia przestanie nas dręczyć?

I kwestia ostatnia. Uważam ją za wyjaśnioną, ponieważ padło tutaj na forum komisji, że wrócimy do tego przy omawianiu budżetu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych... Ja uznaję kwestię pożyczki ze strony Funduszu Rezerwy Demograficznej do Funduszu Solidarnościowego za wyjaśnioną przez panią dyrektor i nie będę w związku z tym prosił o jakieś dodatkowe wyjaśnienia. Tyle z mojej strony. Proszę o odpowiedzi na przedstawione pytania. Bardzo dziękuję.

CZŁONEK ZARZĄDU ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
PAWEŁ JAROSZEK

Bardzo dziękuję.

Zacznę od sytuacji związanej z zatrudnianiem obcokrajowców w Polsce. Powiem tak: na dane za cały rok przyjdzie nam rzeczywiście jeszcze chwilę poczekać. Na koniec drugiego kwartału nastąpił spadek liczby obcokrajowców, jest ona poniżej poziomu z początku 2020 r. Była to jednak sytuacja przejściowa i nastąpił powrót zarejestrowanych obcokrajowców do naszego systemu ubezpieczeń społecznych. Na koniec trzeciego kwartału były już tutaj największe historycznie liczby – na koniec września 2020 r. mieliśmy zarejestrowanych 689 tysięcy 226 obcokrajowców, tj. 3,5% więcej niż na koniec września 2019 r. i więcej, niż było w tym dołku z czerwca 2020 r. o 13,8%. Jeżeli chodzi o strukturę, to 59,4% stanowili pracownicy, a 3,1% osób prowadziło działalność gospodarczą. Największą grupę, dominującą, stanowili obywatele Ukrainy – 73,6%. Na koniec września liczba obywateli Ukrainy zarejestrowanych w naszym systemie wyniosła 507 tysięcy 29 osób, tj. 1,5% więcej niż w analogicznym okresie 2019 r. i 17% więcej niż w czerwcu 2020 r. Tutaj widać bardzo silny powrót... Tak więc o wpływy ze strony obcokrajowców bym się absolutnie nie bał, aczkolwiek też bym ich jakoś nie przeceniał, bo jak na razie z tych naszych obserwacji wynika, że raczej to są wpływy od tego niższego poziomu wynagrodzeń, nie od wyższego.

Jeśli chodzi o zadania związane z COVID i oszczędności... Sekundkę, już... Warto podkreślić, że już na samym początku pandemii przyjęliśmy taki bardzo rygorystyczny plan co do przeglądu wszystkich naszych zamierzeń, jeżeli chodzi o wydatki dokonywane ze środków Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, przeanalizowaliśmy, co jest niezbędnie potrzebne i co nie jest niezbędnie potrzebne i może poczekać rok, dwa, trzy. I to była jedna grupa środków, które mogliśmy wygospodarować i przeznaczyć na inne rzeczy. Wiadomo, że w pierwszym okresie najbardziej potrzebne były środki ochrony osobistej, czyli płyny do dezynfekcji, maseczki, rękawiczki jednorazowe, ale także dostosowanie sal obsługi klientów do tego, aby można było bezpiecznie przyjmować naszych klientów. Tutaj warto podkreślić, że pracownicy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jako jedni z pierwszych wrócili do normalnej pracy, oczywiście z zachowaniem reżimu sanitarnego. Jeśli dobrze pamiętam, to już 4 maja zaczęliśmy przyjmować z powrotem naszych klientów, oczywiście mając z tyłu głowy świadomość tego, że czasami dana placówka musi być zamknięta ze względów epidemicznych. To było jedno źródło oszczędności.

Drugie źródło oszczędności było takie. To może nie tyle oszczędności, co... Dostaliśmy dodatkowe środki z tytułu wykonywanych różnorakich zadań.

I trzecia rzecz. Dokonaliśmy przesunięcia części inwestycji na inwestycje informatyczne... To pozwoliło nam zautomatyzować pewne procesy. Bardzo dobry przykładem jest to, że jak zaczynaliśmy oferować pomoc przedsiębiorcom i naszym pozostałym klientom... No, wnioski można było składać oczywiście w każdej postaci – od klasycznego, papierowego wniosku składanego do depozytu aż po wniosek elektroniczny. Ale potem, wraz z kolejnymi tarczami, z kolejnymi odsłonami tej pomocy, z kolejnymi programami – czy to było świadczenie postojowe, czy to był dodatek solidarnościowy, czy to był bon turystyczny – coraz bardziej wchodziliśmy na ścieżkę elektroniczną. Teraz w zasadzie każdy wniosek, który do nas wpływa... No, może to nie jest 100%, ale dominującą formą jego składania jest postać elektroniczna. Takim klasycznym przykładem elementu, który niejako dostaliśmy w nagrodę... Jest nim obsługa Polskiego Bonu Turystycznego, który od strony informatycznej i finansowej jest realizowany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, natomiast od strony merytorycznej czuwa nad tym Polska Organizacja Turystyczna. My, można powiedzieć, obsługujemy cały kraj i wypłacamy środki z tego tytułu. Obsługa tych wszystkich spraw jest zautomatyzowana, a środki wypłacamy, że tak powiem, z jednego miejsca. Powołaliśmy specjalne centrum obsługi płatności w Słupsku, dodatkowe zatrudnienie z tego tytułu to jest raptem 1 czy 2 etaty. W sumie 3 osoby nad tym pracują, ale też realizują inne zadania na potrzeby oddziału. Skoro jesteśmy przy bonie turystycznym, to warto tutaj podać, że do programu dołączyło ponad 18 tysięcy przedsiębiorców, a bon został już aktywowany przez ponad 1 milionów Polaków, na łączną kwotę prawie 1 miliarda zł, dokładnie 982 milionów zł. I chociażby z tego tytułu, tj. obsługi zadań zleconych, otrzymujemy dodatkowe środki.

W ramach wcześniejszej dyskusji m.in. pan przewodniczący i pani przewodnicząca Kochan poruszyli sprawę PFRON. Sekundkę, mam tutaj dane, jeżeli chodzi o PFRON i jego wykonanie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych... Mamy się czym pochwalić, chociaż tutaj zawsze jest taki dysonans, czy to, że płacimy mniej na PFRON, to jest lepiej. No, dla nas lepiej, bo z jednej strony mniej wydajemy, z drugiej strony, korzystamy ze świetnej pracy osób, które mogą się też realizować, no ale PFRON mniej dostaje. Tutaj warto podkreślić, że jeszcze w roku 2019 płaciliśmy na PFRON 10 milionów zł. Szacujemy – musimy to wszystko jeszcze podsumować – że w roku 2020 będzie spadek do kwoty 7 milionów zł. Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w roku 2019 mierzony w liczbie osób wyniósł 4,11, natomiast w roku 2020 wyniósł 4,41. Przeliczając to tak konkretnie, powiem, że zatrudnienie osób niepełnosprawnych w roku 2020 – mówimy o osobach, nie o etatach – dotyczyło prawie 1 tysiąca 929... No, niektóre osoby się zwalniały. Przeliczeniowo: 1 tysiąc 928.

I zasiłki pogrzebowe, o czym wspomniał pan przewodniczący. Oczywiście odnotowaliśmy wzrost liczby zasiłków pogrzebowych. Szczególnie dużo, jeśli mnie pamięć nie myli – za chwilę poproszę mój zespół o wsparcie – było ich w październiku i listopadzie. W związku z tym dokonaliśmy przetasowania planu finansowego na rok 2020. No cóż, powiem tak. Te procesy w dużej mierze... Wypłata zasiłku pogrzebowego jest jednym z ostatnich świadczeń, a właściwie ostatnim świadczeniem, jakie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłaca osobom uprawnionym po osobie ubezpieczonej. Tutaj rządzą twarde reguły demograficzne. Jeżeli mieliśmy do czynienia z pewnymi falami zachorowań, ze zwiększającą się liczbą osób, których potencjalnie może dotyczyć wypłata tego świadczenia, a nastąpiło zwiększenie wypłat w roku 2020... No, to w oczywisty sposób przełoży się na wypłatę tego świadczenia w roku 2021.

Jeżeli chodzi o trwanie pandemii, zwłaszcza w kontekście środków Zakładu Ubezpieczeń Społecznych... Na rok 2021 przewidzieliśmy taki scenariusz, będziemy musieli elastycznie reagować na to i dodatkowe zabezpieczenia zakupić dla naszych pracowników. Mamy takie alternatywy, analizujemy, co się może zdarzyć, kiedy to pandemia będzie miała większe nasilenie, i co się może zdarzyć, jeśli to nasilenie będzie niższe i będziemy mogli sobie pozwolić na realizację pewnych wydatków, które zostały odłożone w czasie.

Pan przewodniczący wspomniał jeszcze o ograniczeniu kosztów, w szczególności kosztów pocztowych. Takim bardzo istotnym elementem, który wpłynął na ograniczenie kosztów pocztowych, było ograniczenie korespondencji w roku 2020, związane chociażby z tym, że została wprowadzona zmiana legislacyjna, która informację o stanie konta

ubezpieczeniowego przekształciła z tej takie formy dominującej, tradycyjnej, papierowej... Rok w rok wysyłaliśmy, powiedzmy, 20 milionów przesyłek listowych. W tym roku była zmiana ustawowa, która sprawiła, że cała ta informacja jest tylko i wyłącznie w formie elektronicznej, czyli na platformie usług elektronicznych. Gdyby ktoś był zainteresowany, może udać się do oddziału czy też zażądać, aby taką informację otrzymać w formie listowej. To są duże oszczędności. Planujemy na rok 2021 dalsze działania w zakresie elektronizacji tych przesyłek. W większości wymaga to albo przyjęcia nowych rozwiązań prawnych, albo przeprocedowania do końca tych rozwiązań prawnych, które w tej chwili są na etapie projektowanych zmian ustawowych.

Z mojej strony to wszystko. Jeżeli są jeszcze jakieś pytania, na które mogę udzielić odpowiedzi, to jestem oczywiście do dyspozycji. Bardzo dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dziękuję.

Ja wnoszę o akceptację przedstawionego budżetu, tych wszystkich elementów, które wchodzą w skład części 73.

(*Senator Magdalena Kochan*: Mam pytanie, Panie Przewodniczący.)

Czy ktoś z państwa senatorów ma pytanie?

(*Senator Magdalena Kochan*: Tak.)

Pani senator Magdalena Kochan. Proszę bardzo.

SENATOR
MAGDALENA KOCHAN

Po pierwsze, bardzo dziękuję za odpowiedź – miałam zadać takie pytanie – dotyczącą procentu zatrudnionych przez ZUS osób z niepełnosprawnościami. Bardzo się cieszę, że państwo z 10 do 7 milionów zł ograniczacie wpłaty na PFRON. Pewnie PFRON mniej się z tego cieszy, ja bardzo. I bardzo życzę Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych, żeby nie płacił w ogóle z tego tytułu żadnych wpłat na PFRON. To naprawdę byłoby z pożytkiem dla nas wszystkich.

Moje pytanie, istotne, dotyczy faktycznego stanu Funduszu Demograficznego. Ile na koncie tego funduszu jest fizycznych pieniędzy? Fizycznych, nie księgowanych, nie... Jaki jest stan tego funduszu na dzień 31 grudnia? Ewentualnie inny, jak panu wygodniej... Chodzi o to, żebyśmy wiedzieli, ile na tym funduszu demograficznym naprawdę jest.

I kolejne pytanie, dotyczące płac w zakładzie przez pana zarządzanym czy współzarządzanym. Ja naprawdę z podziwem patrzę na pracę osób tam zatrudnionych, w większości kobiet. Tyle zadań, ile realizuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych... Chyba nie ma drugiej takiej instytucji w państwie, która działa tak powszechnie i ma taki wachlarz świadczonych usług, zawsze na czas – to trzeba podkreślić – i zawsze niezawodnie. Nie jest to instytucja lubiana, bo odprowadzamy do niej całkiem spore środki, ale jakoś mało kojarzymy, że potem te środki do nas wracają w formie emerytur, rent czy rehabilitacyjnych świadczeń, wtedy, kiedy tej rehabilitacji potrzebujemy. Biorąc pod uwagę pana stwierdzenie, że płace pozostają na tym samym poziomie, jaki był w roku 2020, bardzo proszę o odpowiedź na pytanie, czy państwo nie uważacie, że czas najwyższy na podwyżkę wynagrodzeń pracowników, którzy realizują w ramach tej samej płacy coraz większą liczbę zadań. Ile średnia płacy w zakładzie ubezpieczeń wynosi, bez wliczania w tę średnią płac zarządu? Bardzo dziękuję.

A przy okazji jeszcze, Panie Prezesie, jeśli mogę, to chciałabym naprawdę pogratulować wszystkim pracownikom ich pracy i tej niezawodności, na którą naprawdę wszyscy możemy liczyć, niezależnie od tego, czy lubimy płacić składki do tego zakładu. Swoją robotę wykonujecie naprawdę znakomicie. Bardzo gratuluję.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Proszę bardzo, Panie Prezesie.

(*Zastępca Dyrektora Departamentu Finansów Funduszy w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Radosław Socha*: Szanowny Panie Przewodniczący, Szanowna Pani Senator, Wysoka Komisjo, prezes Jaroszek ma chwilowe problemy techniczne, więc jeśli państwo pozwolą, ja udzielę odpowiedzi na pytania...)

CZŁONEK ZARZĄDU ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
PAWEŁ JAROSZEK

Już, już... Już się włączyłem. Bardzo dziękuję. Panie Dyrektorze, poproszę, żeby pan został na wizji, gdyby coś się znowu zadziało... A ja zacznę odpowiadać.

Przede wszystkim bardzo serdecznie dziękuję za te życzenia. Część wypowiedzi słyszałem poprzez Webexa, część poprzez nasze wewnętrzne połączenie, bo jesteśmy na linii wraz z zespołem. Zespół, który mnie wspiera, też jest bardzo zaangażowany. W imieniu wszystkich pracowników bardzo dziękuję za te miłe słowa.

Jeśli chodzi o Fundusz Rezerwy Demograficznej, to takich twardych aktywów finansowych... W przypadku aktywów finansowych zawsze trzeba mieć na uwadze to, że one podlegają wycenie z dnia na dzień, więc ich stan czasami jest większy, czasami jest mniejszy. Z pewnym przybliżeniem – jeszcze to weryfikujemy – stan na koniec roku takich twardych aktywów finansowych, z wyłączeniem pożyczek wszelakich, wynosi 39 miliardów 600 milionów zł. To jest odpowiedź na pytanie pani przewodniczącej.

Jeśli chodzi o wynagrodzenia w roku 2020, to mamy tutaj dane na koniec września. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie zasadnicze wyniosło 4 tysiące 572 zł, natomiast przeciętne wynagrodzenie miesięczne ze wszystkimi składnikami – 5 tysięcy 207 zł i 8 gr. Ze wszystkimi składnikami, więc mówię tutaj o wszelkiego rodzaju dodatkach jak chociażby nagroda roczna czy nagrody, które przysługują pracownikom za bardzo wysokie zaangażowanie. Ten rok pokazał, że nasi pracownicy są bardzo, bardzo mocno zaangażowani. Tu w grę wchodzą też nadgodziny, za które płaciliśmy w związku z pracą w soboty, w niedziele – przy wdrażaniu poszczególnych tarcz. Nie mam danych po wyeliminowaniu wynagrodzeń zarządu, ale podejrzewam, Pani Przewodnicząca, że one by zmieniły to przeciętne wynagrodzenie bardziej na poziomie pojedynczych groszy niż złotówek. Ta płaca jest nieco niższa od średniej krajowej, jeśli zerkniemy na wynagrodzenia zasadnicze, ale warto pamiętać o tym – pani przewodnicząca o tym już wspomniała – kogo zatrudnia Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Oprócz specjalistów od obsługi klienta, którzy muszą mieć taką dużą empatię, ale oprócz empatii także dużą wiedzę zawodową, bo problematyka ubezpieczeń społecznych jest problematyką bardzo szeroką, bardzo zawiłą, musimy mieć również prawników, musimy mieć całą rzeszę wysoko wyspecjalizowanych informatyków, którzy muszą utrzymywać sprawnie działający system informatyczny. Ponadto musimy mieć na pokładzie lekarzy orzeczników. W przypadku tych 2 grup zawodowych – czy to informatycy, czy lekarze – my musimy bardzo istotnie konkurować z rynkiem, a więc musimy te pensje podnosić. Ta średnia, którą tu podałem, w zasadzie nie oddaje w pełni tego, jak wyglądają wynagrodzenia w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych. Oczywiście staramy się, jeśli chodzi o zarząd, wszystkie oszczędności, związane chociażby właśnie z tymi procesami automatyzacyjnymi, które zachodzą w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych i które pozwalają nam ograniczyć zatrudnienie... Warto podkreślić, jeżeli chodzi o zatrudnienie w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, że jeśli porównamy stan na koniec listopada 2020 r. do stanu na koniec listopada 2019 r. w osobach, to mamy spadek o prawie 1 tysiąc 900 osób w zakresie zatrudnienia w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych. Oszczędności z tego tytułu pozwalają nam zaingerować, zaoferować takie warunki finansowe, które tym specjalistom, tym osobom, które wykonują naprawdę, naprawdę ciężką pracę, o czym była już mowa... To oprócz takiej moralnej satysfakcji daje również taką satysfakcję finansową.

Czy ktoś z moich kolegów chce coś dodać? Pan dyrektor Radosław Socha, pani dyrektor Anna Maria Kulesza? Nie widzę zgłoszeń, więc bardzo dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dziękuję bardzo, Panie Prezesie.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby jeszcze zabrać głos?

Nie widzę, nie słyszę.

W takim razie, ponieważ nie ma żadnych wniosków o charakterze legislacyjnym, uznaję, że ten punkt został zrealizowany.

Przechodzimy do następnego: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Witam panią prezes Magdalenę Wachnicką-Witzke, zastępcę prezesa. Koreferentem w tym

punkcie jest pan senator Beniamin Godyla, którego witam na posiedzeniu naszej komisji, bo jest z nami osobiście.

Proszę bardzo, Pani Prezes, o przedstawienie budżetu. Dziękuję.

ZASTĘPCA PREZESA KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO
MAGDALENA WACHNICKA-WITZKE

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

W pierwszej kolejności dołączam się do noworocznych życzeń.

Chciałabym również poinformować, że jest ze mną pani Agnieszka Myśliwiec, główna księgowa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

(*Główna Księgowa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Agnieszka Myśliwiec*: Dzień dobry.)

Projekt planu wydatków w części 72 „Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego" na rok 2021 przedstawia się następująco. Wydatki budżetu państwa w części 72 „KRUS" na rok 2021 zaplanowano w kwocie 18 miliardów 892 milionów 18 tysięcy zł. Główna część to dział 753 „Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne". Największą pozycją jest dotacja do Funduszu Emerytalno-Rentowego, zaplanowana na kwotę 18 miliardów 569 milionów 122 tysięcy zł, stanowiąca główne uzupełnienie środków funduszy na wypłatę świadczeń gwarantowanych przez państwo.

Wydatki na świadczenia finansowane z budżetu państwa, zlecone do wypłaty Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego na rok 2021, zostały zaplanowane w kwocie 299 milionów 982 tysięcy zł. Są to wydatki przeznaczone na świadczenia rentowe dla inwalidów wojennych, wojskowych i osób represjonowanych, ryczałty energetyczne, dodatki kombatanckie i kompensacyjne oraz świadczenia pieniężne dla osób deportowanych do pracy przymusowej, dla byłych żołnierzy zastępczej służby wojskowej oraz świadczenia pieniężne dla cywilnych niewidomych ofiar działań wojennych. Dotacja do Funduszu Prewencji i Rehabilitacji na rok 2021 została zaplanowana na kwotę 13 milionów 334 tysięcy zł. Pozostałe działy to „Obrona narodowa", „Ochrona zdrowia" i „Zadania w zakresie polityki społecznej" w kwotach, odpowiednio: 15 tysięcy zł, 9 milionów 557 tysięcy zł, 8 tysięcy zł.

W ramach projektu planu przyjęto liczbę ubezpieczonych na poziomie 1 miliona 118 tysięcy osób, a przy ustalaniu wysokości świadczeń uwzględniono waloryzację w wysokości 103,84%.

Szanowny Panie Przewodniczący, Wysoka Komisjo, projekt planu finansowego Funduszu Emerytalno-Rentowego na rok 2021 przedstawia się następująco. Przychody Funduszu Emerytalno-Rentowego, z refundacją kosztów wypłaty tzw. świadczeń zbiegowych i innych transferów, zaplanowano w łącznej kwocie 21 miliardów 446 milionów 590 tysięcy zł. Przychody Funduszu Emerytalno-Rentowego, bez refundacji kosztów wypłaty świadczeń zbiegowych i innych transferów, zaplanowano w łącznej kwocie 20 miliardów 180 milionów 480 tysięcy zł. Największą pozycję przychodów stanowi dotacja z budżetu państwa w kwocie 18 miliardów 569 milionów 122 tysięcy zł, która będzie przeznaczona głównie na dotację uzupełniającą do świadczeń emerytalno-rentowych, wypłacanych zgodnie z ustawą o ubezpieczeniu społecznym rolników, dotację celową na pokrycie składek na ubezpieczenie zdrowotne rolników, dotację na sfinansowanie składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe za osoby sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem oraz na dotację na sfinansowanie wypłat zasiłków macierzyńskich.

Koszty Funduszu Emerytalno-Rentowego, z refundacją kosztów wypłaty świadczeń zbiegowych i innych transferów, zaplanowano w łącznej kwocie 21 miliardów 535 milionów 410 tysięcy zł. Główną pozycję kosztów stanowią emerytury i renty rolnicze, w kwocie 16 miliardów 697 milionów 407 tysięcy zł. To jest 77,5% łącznych kosztów funduszu. Na pozostałe świadczenia obejmujące m.in. zasiłki macierzyńskie, zasiłki pogrzebowe oraz refundację kosztów wypłaty świadczeń zbiegowych zaplanowano środki w łącznej kwocie 2 miliardów 446 milionów 169 tysięcy zł. Poza tym zaplanowano składki na ubezpieczenie zdrowotne rolników – w kwocie 1 miliarda 764 milionów 489 tysięcy zł.

Projekt planu finansowego Funduszu Prewencji i Rehabilitacji na rok 2021 przedstawia się w następujący sposób. Zaplanowano, że przychody Funduszu Prewencji i Rehabilitacji wyniosą w 2021 r. 44 miliony 98 tysięcy zł, z czego 30 milionów 760 tysięcy zł, tj. 70% przychodów

tego funduszu, stanowić będzie odpis z funduszu składkowego. Dotację z budżetu państwa zaplanowano w kwocie 13 milionów 333 tysięcy zł. Koszty realizacji zadań Funduszu Prewencji i Rehabilitacji zaplanowano w kwocie 44 milionów 953 tysięcy zł. Główną pozycją, stanowiącą 86% planowanych kosztów, są koszty przeznaczone na świadczenia rehabilitacyjne oraz działania prewencyjne, czyli ustawowe zadania kasy, w kwocie 38 milionów 494 tysięcy zł.

Zakłada się, że w 2021 r. na stacjonarną rehabilitację leczniczą realizowaną za pośrednictwem KRUS skierowanych zostanie ok. 14 tysięcy 518 rolników oraz około 1 tysiąc 176 dzieci. Ponadto przewiduje się, że w 2021 r. z rehabilitacji ambulatoryjnej skorzysta ok. 60 rolników. Założenia te będą weryfikowane na bieżąco, w związku z obecną sytuacją zagrożenia epidemicznego w Polsce.

Projekt planu finansowego Funduszu Administracyjnego na rok 2021 przedstawia się następująco. Przychody Funduszu Administracyjnego zaplanowano w kwocie 778 milionów 651 tysięcy zł. Podstawową pozycję przychodów tego funduszu stanowić będzie odpis od Funduszu Emerytalno-Rentowego, w wysokości 625 milionów 845 tysięcy zł. Odpis z Funduszu Składkowego Ubezpieczenia Społecznego Rolników zaplanowano w kwocie 56 milionów 787 tysięcy zł. Pozostałe przychody zaplanowano w kwocie 96 milionów 19 tysięcy zł. Przychody te obejmują m.in. refundację przez ZUS kosztów obsługi tzw. świadczeń zbiegowych, refundację kosztów obsługi świadczeń zleconych na wypłaty kasie, zwrot kosztów poboru i ewidencjonowania składek na ubezpieczenie zdrowotne oraz refundację z budżetu państwa kosztów obsługi świadczeń dla inwalidów wojennych, wojskowych i osób represjonowanych oraz świadczeń pieniężnych dla osób deportowanych do pracy przymusowej oraz dla żołnierzy zastępczej służby wojskowej.

Koszty realizacji zadań Funduszu Administracyjnego zaplanowano w kwocie 772 milionów 557 tysięcy zł. Największą pozycję będą stanowiły koszty wynagrodzeń osobowych, które zostały zaplanowane w kwocie 360 milionów 131 tysięcy zł, tj. na poziomie z roku 2020. Ponadto zostały zaplanowane koszty usług obcych, związane z usługami pocztowymi i bankowymi, m.in. z doręczaniem świadczeń emerytalno-rentowych – w kwocie 77 milionów 872 tysięcy zł. Pozostałe koszty, w ogólnej kwocie 198 milionów 448 tysięcy zł, to zakup m.in. usług remontowych i informatycznych oraz pozostałe koszty własne.

W kalkulacji kosztów Funduszu Administracyjnego na 2021 r. uwzględniono 6 tysięcy 400 etatów. Przeciętne wynagrodzenie w KRUS zaplanowano w wysokości 4 tysięcy 159 zł – to jest wynagrodzenie bez uwzględnienia dodatkowego wynagrodzenia rocznego oraz Centralnego Funduszu Wypłat Okolicznościowych.

Zadania wykonywane poprzez państwowe fundusze celowe, Fundusz Emerytalno-Rentowy, Fundusz Prewencji i Rehabilitacji oraz Fundusz Administracyjny, oraz dysponenta część 72 zostały zaplanowane w układzie zadaniowym w ramach następujących funkcji: funkcja 11 „Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic"; funkcja 13 „Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny"; funkcja 20 „Zdrowie".

Pozostałe szczegółowe informacje w zakresie planu rzeczowo-finansowego KRUS, a także o planowanych do realizacji w 2021 r. inwestycjach oraz zakupach centralnych, zawarte są w przekazanych Wysokiej Komisji materiałach. Bardzo dziękuję za uwagę.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Bardzo dziękuję, Pani Prezes.

Koreferentem jest pan senator Beniamin Godyla.

Bardzo proszę o uwagi.

SENATOR
BENIAMIN GODYLA

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Niepokoi mnie, że budżet przedstawiony przez panią prezes jest mniejszy – przepraszam, ściągnę maskę – niż rok temu. Jak wiemy, co roku większe są koszty usług, koszty wszystkiego. Mam kilka pytań odnośnie do tego, można powiedzieć, minimalnie, ale mniejszego budżetu na rok 2021. Czy zmalała liczba wypłacanych rent i emerytur lub innych świadczeń, np. na rehabilitację? Czy mniej przeznaczono na to środków? No, może środki są te same, ale mniej osób z nich skorzysta, bo, jak wiadomo, takie usługi są co roku droższe.

Jeżeli chodzi o kwestię płac, to ten temat już poruszałem na posiedzeniu komisji rolnictwa, ale tutaj też go poruszę. I tego będzie dotyczył mój wniosek, Panie Przewodniczący, na koniec. Z tego, co widzimy, to płace w KRUS nie wzrosną w tym roku, nie ma przewidzianych środków na wzrost płac. Mam informację z biur lokalnych, powiatowych, że nie jest aż tak bogato, jak tutaj nam przedstawiono, że średnia 4 tysiące 190... Mam informację i nawet dowody na to – można powiedzieć, że są w moim... – że osoby, które pracują od 10 do 15, 20 lat, mają zasadniczą pensję brutto na poziomie 2 tysiące 850, 2 tysiące 900 zł. No, najniższa krajowa to będzie 2 tysiące 800 zł. Tak że zarabiają ledwie ponad najniższą... Tak że tak kolorowo to nie wygląda. Dlatego chciałbym kilka informacji uzyskać, dowiedzieć się, kto straci na tym budżecie. Bo ten budżet naprawdę jest niższy, a koszty, tak jak wspomniałem, są wyższe.

I jeszcze jedno, inwestycje na 2021 r. Czy to są nowe inwestycje, czy też jakieś remonty, czy inne rzeczy? Bo, jak widzę, 9 inwestycji jest tutaj wpisane. Na chwilę obecną tyle.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Proszę bardzo. Czy pani prezes mogłaby się do tego ustosunkować?

ZASTĘPCA PREZESA KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO
MAGDALENA WACHNICKA-WITZKE

Panie Przewodniczący! Panie Senatorze! Wysoka Komisjo!

Może zacznę od drugiego pytania, dotyczącego płac, wynagrodzeń dla pracowników KRUS, które rzeczywiście pojawiło się już dzisiaj w komisji rolnictwa. Niestety jest to fakt, te wynagrodzenia, jeżeli odniesiemy je do innych instytucji, nie są wysokie. Życzylibyśmy sobie oczywiście, żebyśmy mogli zrealizować np. 10-procentowe podwyżki, tak jak to miało miejsce w roku 2020, żeby to było udziałem naszych pracowników również w roku 2021, jednak takiej możliwości nie ma. Kwota Funduszu Administracyjnego w zakresie wynagrodzeń osobowych jest taka sama. Cieszymy się, że te podwyżki, które były przewidziane w 2020 r., pozwoliły podwyższyć wynagrodzenia pracowników tak, by osiągnąć poziom wynagrodzenia minimalnego. Tak że nie ma sytuacji, w której ten warunek wynagrodzenia minimalnego na poziomie 2 tysięcy 800 zł byłby niespełniony, aczkolwiek oczywiście życzylibyśmy sobie, żeby kwestia wynagrodzeń wyglądała inaczej, niewątpliwie.

Jeżeli chodzi o kwestię inwestycji, to do zaprezentowanego w materiale załącznika, który odnosi się do inwestycji w postaci przygotowania nowej siedziby placówek terenowych... Nie mówimy tutaj o jakiejkolwiek zmianie struktury organizacyjnej kasy. Mówimy o tym, że w jak najlepszy sposób, mając do dyspozycji środki na inwestycje... Dokonujemy szczegółowej analizy jakości placówek, którymi w tej chwili dysponujemy, biorąc pod uwagę kryterium własności, kryterium czynszu, kryterium stanu tych placówek i przygotowujemy inwestycje w zakresie zmiany siedziby dotychczasowych placówek terenowych. W ostatnim czasie udało nam się kilka inwestycji zrealizować. Te dane, które państwo widzicie w załączniku, dotyczą kontynuacji inwestycji, które zostały rozpoczęte w tym roku. Nie ma ich dużo. Życzylibyśmy sobie, żeby było ich więcej, żebyśmy mogli w szerszym zakresie realizować założenia programu „Dostępność Plus". Ja tylko powiem, że każda nowa siedziba placówki terenowej realizuje założenia dostępności tej placówki dla osób niepełnosprawnych. Kwestie inwestycji, które zostały wskazane w załączniku, obejmują również inwestycje o charakterze remontowym. Jeśli państwo macie bardziej szczegółowe pytania, to bardzo proszę. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dziękuję bardzo.
Pan senator Godyla.

SENATOR
BENIAMIN GODYLA

Pani Prezes, 2 główne pytania, które zadałem, te pierwsze... No, skoro budżet taki sam...

ZASTĘPCA PREZESA KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO
MAGDALENA WACHNICKA-WITZKE

Przepraszam bardzo. Jeżeli chodzi o pierwsze pytanie i kwestię mniejszego budżetu, to ja poproszę panią Agnieszkę Myśliwiec, główną księgową, żeby państwu w szczegółach wskazała na różnice, które dotyczą poprzedniego i planowanego budżetu na 2021 r. Dziękuję.

GŁÓWNA KSIĘGOWA KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO
AGNIESZKA MYŚLIWIEC

Dzień dobry.

Szanowni Państwo Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Jeśli chodzi o odpowiedź na pytanie w zakresie planowanych wydatków budżetu państwa w części 72 i dlaczego są niższe... Szanowni Państwo, w projekcie budżetu na rok 2020 przyjęto dla części 72 – mówię o roku 2020 – 17 miliardów 951 milionów 189 tysięcy zł. W roku 2020 pan prezydent podpisał nowelizację ustawy budżetowej, na mocy której te wydatki wzrosły o 989 milionów 630 tysięcy zł, co było głównie związane z waloryzacją świadczeń emerytalno-rentowych i zwiększeniem wydatków, finansowanych z budżetu państwa, zleconych do wypłaty Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych i kasie. W tej chwili plan wydatków zleconych do wypłaty kasie przedstawia się na poziomie 460 milionów zł w tej pozycji, natomiast na rok 2021 tych wydatków z budżetu państwa... Dlaczego ta kwota się zwiększyła do 460 milionów zł? Bo kasa do końca września wypłacała zasiłki opiekuńcze i zasiłki z tytułu kwarantanny, zgodnie z obowiązującymi przepisami, z budżetu państwa. Od października kasa korzysta z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 i są plany na ten cel, są zabezpieczone w związku z przeciwdziałaniem COVID-19... Z tytułu składki za drugi kwartał 2020 r., z tytułu zwolnienia rolników z opłacania składki za drugi kwartał mamy zabezpieczone, są plany w wysokości 500 milionów zł – Fundusz Przeciwdziałania COVID. Od października nie ma wykonania planu w części 72, w zadaniach zleconych z tytułu wypłat z kwarantanny i opieki, natomiast mamy w Funduszu Emerytalno-Rentowym... Kasa jest instytucją, która wypłaca swoim beneficjentom środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

A jeśli chodzi o ogólne kwoty na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne z Funduszu Emerytalno-Rentowego, to jest tu podniesiona kwota, do 18 miliardów 569 milionów 122 tysięcy zł. Tu uwzględniono waloryzację w wysokości 103,84%. Waloryzacja jest tylko procentowa, nie ma waloryzacji kwotowej.

Jeśli chodzi o plan finansowy Funduszu Administracyjnego... Pan senator powiedział, że koszty wzrastają. Jeśli chodzi o koszty realizacji zadań całego Funduszu Administracyjnego, to w planach na rok 2021 jest to kwota 772 milionów 557 tysięcy zł, natomiast w projekcie planu na 2020 r. była to kwota 740 milionów 697 tysięcy zł. W mojej ocenie plan na 2021 r. jest wyższy od projektu planu na rok 2020 o ok. 30 milionów zł. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dziękuję bardzo.

Czy pan senator ma jeszcze jakąś uwagę?

SENATOR
BENIAMIN GODYLA

Dziękuję za wyczerpującą odpowiedź. Chciałbym jeszcze dopytać o ten Fundusz Prewencji i Rehabilitacji. Czy tyle samo osób z niego skorzysta, czy mniej, czy więcej niż w poprzednim roku?

ZASTĘPCA PREZESA KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO
MAGDALENA WACHNICKA-WITZKE

Szanowni Państwo, do planu finansowego w tej części przyjęliśmy takie założenia, jakie były przyjmowane w 2020 r. Oczywiście sytuacja w 2020 r. zmieniła się diametralnie. Obecnie, nie znając terminu, kiedy będziemy mogli powrócić do normalności, do normalnego funkcjonowania naszych centrów rehabilitacji rolników... Przyjęliśmy takie założenia, aczkolwiek, tak jak wspominałam, na bieżąco będziemy analizowali sytuację związaną z zagrożeniem epidemicznym w Polsce.

Chciałabym zwrócić państwa uwagę, że w tym roku udało nam się funkcjonować, oczywiście w ograniczonym zakresie, w centrach rehabilitacji rolników w reżimie sanitarnym. Tak że takie turnusy rehabilitacyjne dla rolników odbywały się. Niestety oczywiście doświadczyliśmy tych przestojów w realizowaniu turnusów rehabilitacyjnych. Na ten moment trudno założyć, jak będzie wyglądał cały ten rok. Jesteśmy przygotowani do tego, by prowadzić rehabilitację w reżimie sanitarnym. Mamy nadzieję, że jak najszybciej nasze centra rehabilitacji rolników będą mogły to zadanie realizować. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dziękuję bardzo.
Pan senator?

SENATOR
BENIAMIN GODYLA

Dziękuję paniom za informację. To mi wystarczy.

Panie Przewodniczący, ja całość akceptuję, ale zgłaszam wniosek formalny o zwiększenie wynagrodzeń dla pracowników KRUS.

(*Przewodniczący Jan Filip Libicki*: Rozumiem, tylko ja bym proponował... Pan senator musi podać źródło finansowania i musi podać kwotę. Czy może...)

Dobrze. Przygotuję to na plenarne posiedzenie.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dobrze. To może przenieślibyśmy to właśnie na plenarne posiedzenie...

(*Senator Beniamin Godyla*: Tak jest.)

Pan senator będzie miał wtedy wskazane źródło i kwotę. Dobrze.

Rozumiem, że na tym etapie jest wniosek pana senatora o przyjęcie tego, cośmy tutaj dzisiaj usłyszeli, bez uwag, ale ze wskazaniem, że na posiedzeniu plenarnym...

(*Senator Beniamin Godyla*: Tak jest.)

... będzie pan senator zgłaszał taki wniosek. Dobrze?

(*Senator Beniamin Godyla*: Dobrze.)

Dziękuję.

W międzyczasie konsultowałem się z panią senator Kochan i myślę, że będziemy się zastanawiali nad tym, czy na posiedzeniu plenarnym nie zgłosić podobnego wniosku, tylko dotyczącego wynagrodzeń pracowników Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – ze względu na liczbę zadań, która w ostatnim roku została na nich nałożona. To na razie jest pewne przemyślenie o charakterze wstępnym, tak bym to nazwał.

Pan senator Godyla nie ma żadnych wniosków natury formalnej.

Chciałbym teraz zapytać panią mecenas, czy pani mecenas jako przedstawiciel Biura Legislacyjnego ma jakieś uwagi.

Jak rozumiem, skoro pani mecenas nie ma takich uwag, możemy te wszystkie poszczególne części budżetu, które są w zakresie kompetencji naszej komisji, przyjąć w głosowaniu.

I taki wniosek – o ich przyjęcie w jednym głosowaniu – stawiam.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wszystkich omówionych na dzisiejszym posiedzeniu części budżetu państwa na rok 2021? Kto jest za?

(*Głos z sali*: Bez poprawek?)

Bez poprawek oczywiście, tak jest.

Już panie policzyły?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę teraz o doliczenie głosów senatorów obradujących zdalnie i podanie wyniku.

Jednogłośnie, 6 głosów za. Bardzo dziękuję.

Pozostaje nam kwestia sprawozdawcy. Jeśli się państwo zgodzicie, to ja dzisiaj na posiedzeniu Komisji Budżetu i Finansów Publicznych będę nasze obrady sprawozdawał.

Nie widzę sprzeciwu. Dziękuję bardzo za wspólną pracę.

Zamykam posiedzenie senackiej Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej. Do zobaczenia. Dziękuję.

(Koniec posiedzenia o godzinie 13 minut 23)

Kancelaria Senatu
Opracowanie:
Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów
Druk i łamanie:
Centrum Informacyjne Senatu, Dział Wydawniczy